

Legality

"Bu bülten Şengün Grup yayımıdır."

2026 - 2. Çeyrek | E-Bülten

Sanat Eserleri ve Yaratıcı Endüstrilerde
Yapay Zeka ve Telif Sorunları

Gayrimenkul Yatırım Fonlarının
Kentsel Dönüşüm Projelerinde Kullanımı

Siber Güvenlik Kanunu Sonrası
Kritik Altyapı Şirketlerinin Yükümlülükleri

Ticari Sırların Korunması Hakkında
Kanun Taslağı ile Şirketlerde Yeni Dönem

Konuk Sektör:
Kültür, Sanat ve Yaratıcı Endüstriler

Özel Gün:
5 Haziran Dünya Çevre Günü

Dünyaya Haberler
Dünyadan Haberler

Şengün'den Haberler
Şengün Akademi'den
Şengün Enstitü'den

ŞENGÜN GRUP

Hukuk | Medya | Strateji
Law | Media | Strategy

www.sengungroup.com

ŞENGÜN & PARTNERS

Avukatlık Ortaklığı | Attorney Partnership

www.sengunpartners.com

ŞENGÜN ALSP

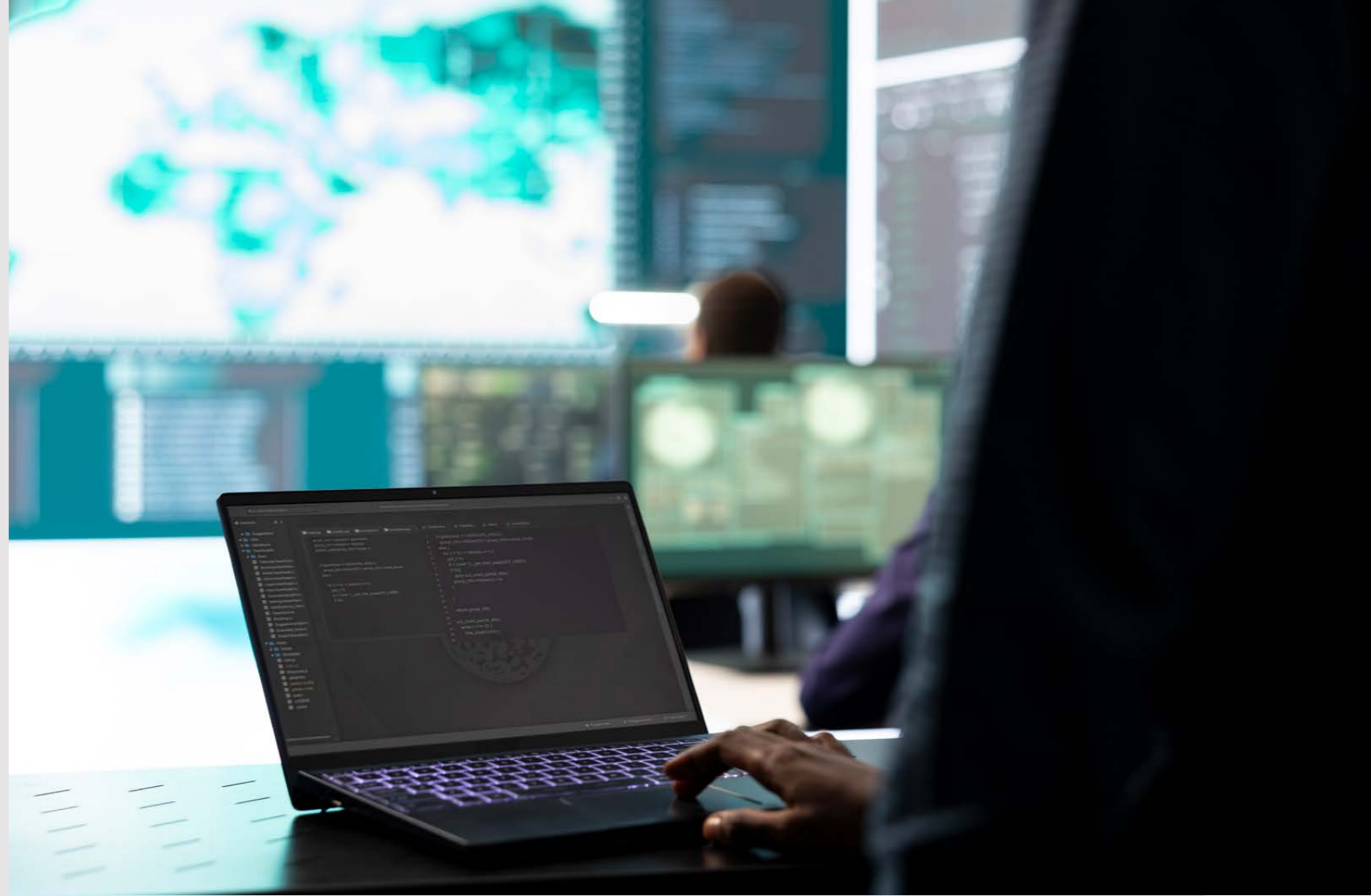
Alternatif Hukuk Servis Sağlayıcılığı
Alternative Legal Service Provider

www.sengunalsp.com

LEGALITY

İÇİNDEKİLER

Editörün Notu	04
Makaleler	06
Sanat Eserleri ve Yaratıcı Endüstrilerde Yapay Zeka ve Telif Sorunları - Yönetmen Av. Öykü Gülsen	
Gayrimenkul Yatırım Fonlarının Kentsel Dönüşüm Projelerinde Kullanımı - Yönetmen Av. Yiğit Okuldaş	
Siber Güvenlik Kanunu Sonrası Kritik Altyapı Şirketlerinin Yükümlülükleri - Av. Ayça Buse Kendir	
Ticari Sırların Korunması Hakkında Kanun Taslağı ile Şirketlerde Yeni Dönem - Av. Kübra Zeren	
Konuk Sektör: Kültür, Sanat ve Yaratıcı Endüstriler	36
Kültür, Sanat ve Yaratıcı Endüstriler: Fikirden Kalıcı Değere Uzanan Yolculuğun Hukuki Temelleri - Ortak Av. Birgi Kuzumoğlu	
Özel Gün	42
Geleceğe Atılan Ortak Bir İmza: 5 Haziran Dünya Çevre Günü ve Sürdürülebilirlik - Av. Elif Bengü Aydın	
Dünyaya Haberler	48
Dünyadan Haberler	58
Şengün'den Haberler	68
Şengün Akademi'den	84
Şengün Enstitü'den	88
Kaynakça	92

2026 - 2. Çeyrek Bülteni

Legality

Editörün Notu

Değerli Okuyucularımız,

Şengün Grup olarak yerel ve küresel gelişmelere ışık tuttuğumuz bülten serimizin yeni sayısıyla karşınızdayız.

Makalelere yer verdiğimiz sayfalarda; “Sanat Eserleri ve Yaratıcı Endüstrilerde Yapay Zeka ve Telif Sorunları”, “Gayrimenkul Yatırım Fonlarının Kentsel Dönüşüm Projelerinde Kullanımı”, “Siber Güvenlik Kanunu Sonrası Kritik Altyapı Şirketlerinin Yükümlülükleri” ve “Ticari Sırların Korunması Hakkında Kanun Taslağı ile Şirketlerde Yeni Dönem” başlıklarımızı ilginize sunuyoruz.

Bu ayın konuk sektöründe, kültür, sanat ve yaratıcı endüstrileri yaratıcı üretim, fikri mülkiyet ve hukuki koruma ekseninde değerlendiriyor; aynı zamanda sanat ve hukuku ortak bir platformda buluşturmak amacıyla hayata geçirdiğimiz Şengün Art Atelier’i okuyucularımıza tanıtıyoruz.

5 Haziran Dünya Çevre Günü kapsamında hazırlanan içerikle, sürdürülebilirliğin önemini birlikte ele alıyoruz.

“Dünyaya Haberler” bölümümüzde ise ulusal ve uluslararası ilişkilere yönelik yönetmelik, karar, tebliğ, kanun, düzenleme ve değişiklikleri en güncel haliyle derliyoruz.

“Dünyadan Haberler”de küresel hadiseleri şeffaflık ilkesiyle ilginize sunuyoruz.

Ekibimizin içinde yer aldığı gelişmeleri, etkinlik ve duyuruları ise “Şengün’den Haberler” başlığı altında duyuruyoruz.

Şengün Akademi’den ve Şengün & Partners Rekabet Hukuku Enstitüsü’nden başlıklarıyla, bültenimizde akademi ve enstitü odaklı içeriklere yer vermeyi sürdürüyoruz.

Keyifli okumalar dileriz,

İstanbul, 2026 - 2. Çeyrek
Şengün Grup

Makaleler

Makale

Sanat Eserleri ve Yaratıcı Endüstrilerde Yapay Zekâ ve Telif Sorunları

Bu çalışmada yapay zekânın yaratıcı endüstriler üzerindeki etkileri, telif hukuku bakımından ortaya çıkan temel sorunlar ve bu sorunlara yönelik uluslararası yaklaşımlar incelenecektir.

Yapay zekâ teknolojilerinin son yıllarda kaydettiği hızlı gelişim, sanat ve yaratıcı endüstriler üzerinde köklü dönüşümlere yol açmıştır. Metin, görsel, müzik, video ve yazılım üretme kapasitesine sahip üretken yapay zekâ sistemleri; sanatçıların, tasarımcıların, yazarların ve içerik üreticilerinin çalışma biçimlerini değiştirmekte, aynı zamanda fikri mülkiyet hukukunun temel kavramlarını yeniden tartışmaya açmaktadır. Özellikle yapay zekâ tarafından üretilen eserlerin hukuki niteliği, bu eserler üzerindeki hak sahipliği, yapay zekânın eğitilmesinde kullanılan verilerin telif hukuku bakımından değerlendirilmesi ve hak ihlallerinin tespiti gibi konular günümüzde en çok tartışılan hukuki meseleler arasında yer almaktadır.

I. Yapay Zekâ ve Yaratıcı Endüstrilerin Dönüşümü

Yaratıcı endüstriler; edebiyat, müzik, sinema, görsel sanatlar, reklamcılık, tasarım, oyun geliştirme ve dijital içerik üretimi gibi fikrî emeğe dayalı faaliyet alanlarını kapsamaktadır. Geleneksel olarak insan yaratıcılığı üzerine kurulu olan bu sektörler, üretken yapay zekâ araçlarının yaygınlaşmasıyla yeni bir döneme girmiştir.

Günümüzde yapay zekâ sistemleri;

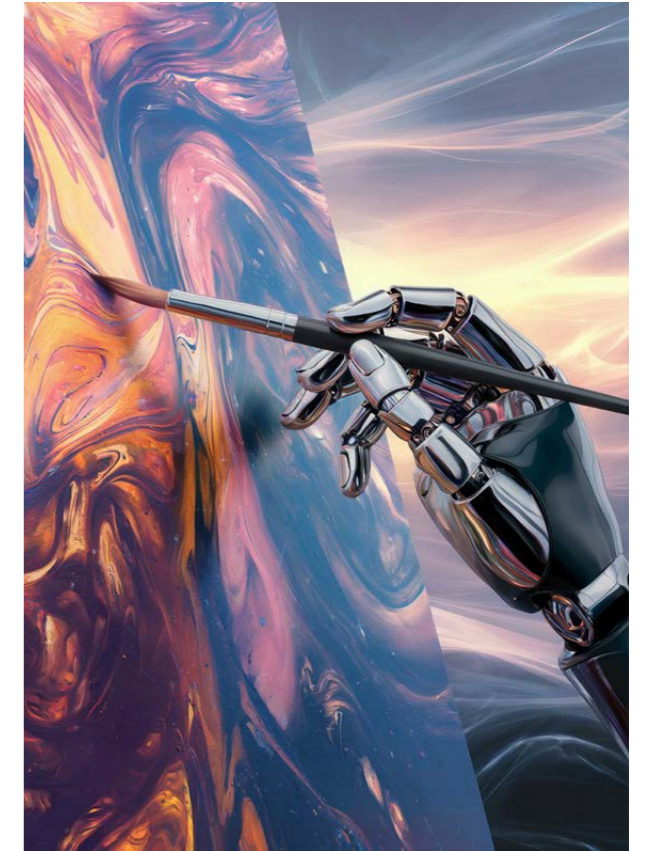
- Roman ve senaryo yazabilmekte,
- Görsel sanat eserleri üretebilmekte,
- Müzik besteleri oluşturabilmekte,
- Ses ve görüntü sentezi yapabilmekte,
- Reklam ve pazarlama içerikleri hazırlayabilmektedir.

Bu durum bir yandan üretim maliyetlerini düşürmekte ve yaratıcılığı desteklemekte, diğer yandan eser sahipliği ve telif koruması bakımından ciddi hukuki tartışmalar doğurmaktadır.

II. Yapay Zekâ Tarafından Üretilen Eserlerde Hak Sahipliği Sorunu

Telif hukukunun temel varsayımlarından biri, eser sahibinin gerçek kişi olmasıdır. Türk hukukunda 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ("FSEK") kapsamında eser sahibi, eseri meydana getiren kişidir. Benzer şekilde Avrupa Birliği ve birçok ülke hukukunda da telif korumasının temelinde insan yaratıcılığı bulunmaktadır.

Bu nedenle tamamen otonom şekilde çalışan bir yapay zekâ tarafından oluşturulan içeriğin telif korumasından yararlanıp yararlanamayacağı tartışmalıdır.

Bu konuda üç temel görüş bulunmaktadır:

1. Telif Koruması Sağlanmaması Görüşü

Bu görüşe göre yapay zekâ hukuki kişiliğe sahip değildir ve yaratıcı faaliyet gerçekleştirmez. Dolayısıyla insan katkısı bulunmayan içerikler eser olarak korunmamalıdır.

ABD Telif Ofisi'nin son yıllarda verdiği kararlar da büyük ölçüde bu yaklaşımı benimsemektedir. İnsan yaratıcılığı içermeyen yapay zekâ çıktıları telif koruması kapsamı dışında bırakılmaktadır.

2. Kullanıcının Eser Sahibi Sayılması Görüşü

Bu yaklaşıma göre yapay zekâyı yönlendiren kişi; komutları belirleyen, üretim sürecini şekillendiren ve nihai sonucu seçen kişi olduğundan eser sahipliği kullanıcıya ait olmalıdır.

Özellikle ayrıntılı yönlendirmeler (prompt engineering) ile ortaya çıkan eserlerde kullanıcının yaratıcı katkısının bulunduğu kabul edilmektedir.

3. Yapay Zekâ Geliştiricisinin Hak Sahibi Sayılması Görüşü

Bazı görüşlere göre eser üzerinde hak sahibi, üretim aracını geliştiren yapay zekâ sisteminin sahibi

veya geliştiricisidir. Ancak bu yaklaşım, yaratıcı katkının yazılımın geliştirilmesi aşamasında mı yoksa eserin oluşturulması aşamasında mı gerçekleştiği sorusunu gündeme getirmektedir.

Günümüzde uluslararası eğilim, tamamen otonom yapay zekâ çıktılarının telif korumasından yararlanmaması; insan müdahalesinin bulunduğu durumlarda ise somut olay bazında değerlendirme yapılması yönündedir.

III. Yapay Zekânın Eğitim Verileri ve Telif Hakkı İhlalleri

Üretken yapay zekâ sistemleri, büyük veri kümeleri üzerinde eğitilmektedir. Bu veri kümeleri içerisinde milyonlarca kitap, makale, fotoğraf, müzik kaydı ve diğer telif korumasına konu içerikler yer alabilmektedir.

Bu durum iki temel soruyu gündeme getirmektedir:

a. Eserlerin Eğitim Amaçlı Kullanılması Telif Hakkı İhlali Midir?

Yapay zekâ modellerinin eğitimi sırasında telif korumasına sahip eserlerin kopyalanması ve işlenmesi söz konusu olabilmektedir. Hak sahipleri, eserlerinin izinsiz biçimde veri setlerine dahil edilmesinin çoğaltma hakkını ihlal ettiğini ileri sürmektedir. Buna karşılık teknoloji şirketleri, eğitim sürecinin doğrudan eserin tüketiciye sunulması anlamına gelmediğini ve birçok durumda veri analizine yönelik istisnalar kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini savunmaktadır.

b. Çıktılar Türev Eser Niteliği Taşır mı?

Yapay zekâ tarafından üretilen bir görsel veya metin, eğitim verilerinde bulunan eserleri önemli ölçüde taklit ediyorsa ortaya çıkan ürünün türev eser olarak kabul edilip edilmeyeceği tartışmalıdır. Özellikle

belirli sanatçıların stilini taklit eden görseller veya belirli yazarların anlatım biçimlerini kopyalayan metinler bakımından bu sorun daha da belirgin hale gelmektedir.

IV. Müzik Endüstrisinde Ortaya Çıkan Sorunlar

Yapay zekânın en yoğun etkilediği alanlardan biri müzik sektörüdür. Günümüzde yapay zekâ sistemleri ünlü sanatçıların seslerini taklit edebilmekte, yeni şarkılar oluşturabilmekte ve mevcut eserleri yeniden yorumlayabilmektedir.

Bu durum aşağıdaki hukuki sorunları doğurmaktadır:

- İcracı sanatçı haklarının ihlali,
- Sesin kişilik hakkı kapsamında korunması,
- Komşu hak ihlalleri,
- Marka ve itibar hakkı ihlalleri,
- Haksız rekabet iddiaları.

Özellikle “deepfake müzik” uygulamaları, sanatçıların seslerinin izinsiz kullanımına ilişkin yeni hukuki koruma mekanizmalarına duyulan ihtiyacı ortaya koymaktadır.

V. Görsel Sanatlar ve Dijital İçerik Üretiminde Telif Tartışmaları

Yapay zekâ destekli görsel üretim araçları, sanatçıların eserlerini referans olarak yeni görseller oluşturabilmektedir. Ancak bazı durumlarda üretilen çıktının belirli eserlerle yüksek benzerlik göstermesi telif hakkı ihlali iddialarına neden olmaktadır.

Ayrıca sanatçıların eserlerinin eğitim verisi olarak kullanılması konusunda yeterli şeffaflığın bulunmaması da önemli bir eleştiri konusudur.

Bu nedenle birçok ülkede;

- Opt-out mekanizmaları,
- Lisanslama modelleri,
- Toplu hak yönetim sistemleri,
- Şeffaflık yükümlülükleri

gibi yeni düzenlemeler tartışılmaktadır.

VI. Avrupa Birliği ve Uluslararası Düzenleme Eğilimleri

Avrupa Birliği, yapay zekâ ve telif hukukunun kesişim noktasında aktif düzenleme çalışmaları yürütmektedir. Özellikle Dijital Tek Pazarda Telif Hakları Direktifi kapsamında veri madenciliği istisnaları düzenlenmiş; ayrıca Yapay Zekâ Tüzüğü (AI Act) ile genel amaçlı yapay zekâ modellerine belirli şeffaflık yükümlülükleri getirilmiştir.

Bu kapsamda model sağlayıcılarından;

- Eğitim verilerinin kullanımına ilişkin bilgi sunmaları,
- Telif korumasına sahip içeriklerin kullanımına ilişkin özet açıklamalar yayımlamaları,
- Hak sahiplerinin taleplerine cevap verebilmeleri

beklenmektedir.

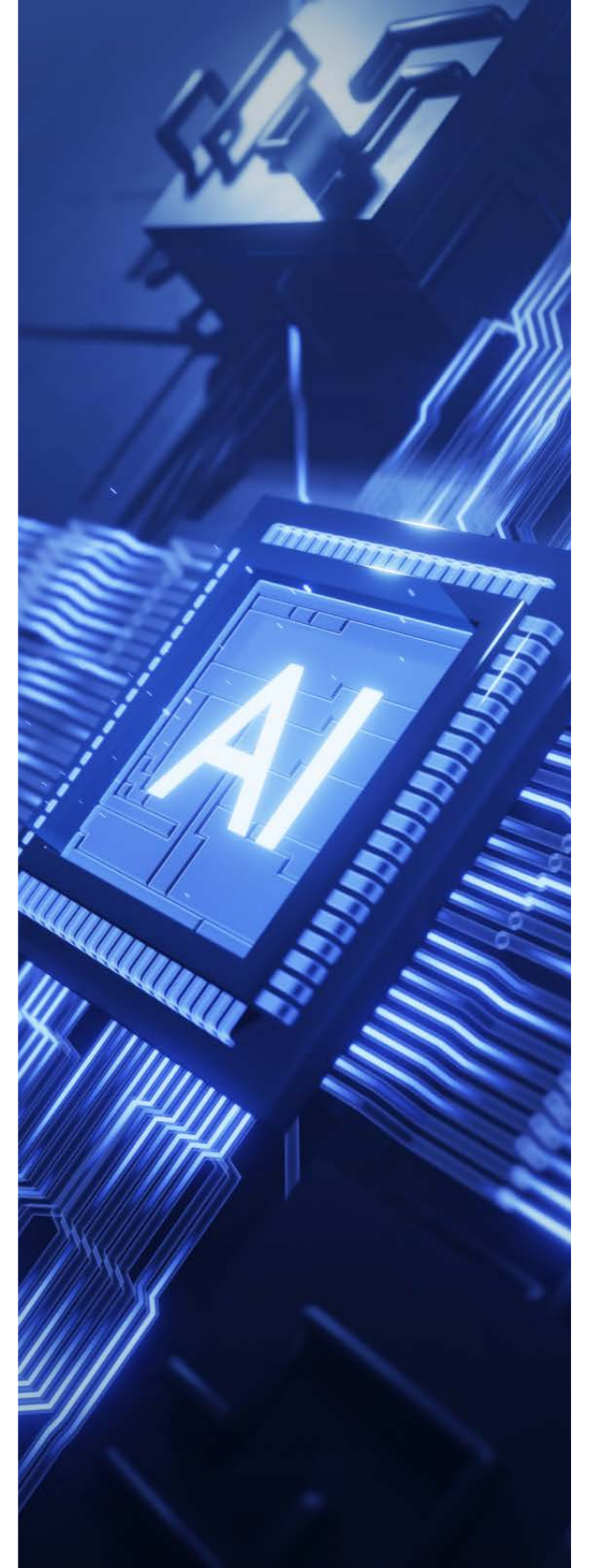
Benzer tartışmalar Amerika Birleşik Devletleri, Birleşik Krallık, Japonya ve diğer birçok ülkede de devam etmektedir.

Sonuç

Yapay zekâ teknolojileri yaratıcı endüstriler için önemli fırsatlar sunarken, telif hukukunun temel kavramlarını da zorlamaktadır. Özellikle eser sahipliği, eğitim verilerinin kullanımı, türev eser tartışmaları ve kişilik hakları bakımından mevcut mevzuatın birçok noktada yetersiz kaldığı görülmektedir.

Yakın gelecekte yapay zekâ ve telif hukukuna ilişkin düzenlemelerin temel amacı, bir yandan teknolojik gelişmeyi teşvik ederken diğer yandan sanatçıların ve hak sahiplerinin ekonomik ve manevi menfaatlerini koruyan dengeli bir sistem kurmak olacaktır. Bu dengenin sağlanabilmesi için ulusal ve uluslararası düzeyde kapsamlı düzenlemelere, şeffaflık mekanizmalarına ve yeni lisanslama modellerine ihtiyaç duyulmaktadır.

Yönetmen Av. Öykü Gülsen

Makale

Gayrimenkul Yatırım Fonlarının Kentsel Dönüşüm Projelerinde Kullanımı

Türkiye’de kentsel dönüşüm, uzun yıllardır yalnızca teknik ve idari bir yenileme meselesi olarak değil, aynı zamanda büyük ölçekli bir finansman sorunu olarak da gündemdedir. Riskli yapı stokunun yenilenmesi, deprem güvenliğinin artırılması, arsa ve mülkiyet yapısının yeniden düzenlenmesi, maliklerle uzlaşma süreçlerinin yönetilmesi ve projelerin tamamlanma riskinin azaltılması, klasik müteahhitlik finansmanı veya banka kredisi modellerinin tek başına karşılamakta zorlandığı ihtiyaçlar doğurmaktadır. Bu noktada gayrimenkul yatırım fonları, özellikle 2024 sonrasında sermaye piyasası mevzuatında yapılan değişikliklerle, kentsel dönüşüm projeleri bakımından giderek daha önemli bir finansman ve kurumsal yönetim aracı haline gelmiştir.

Gayrimenkul yatırım fonu, Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri çerçevesinde portföy yönetim şirketleri tarafından kurulan, nitelikli yatırımcılardan toplanan kaynakları gayrimenkullere, gayrimenkule dayalı haklara ve belirli şartlarla gayrimenkul projelerine yönlendiren yatırım aracıdır. Fonun temel işlevi, tekil yatırımcıların doğrudan taşınmaz edinimi yerine, profesyonel yönetilen ve SPK gözetimindeki bir yapı üzerinden gayrimenkul ekonomisine katılmasını sağlamaktır. Kentsel dönüşüm bakımından ise GYF’lerin önemi, dağınık ve çoğu zaman finansman ihtiyacı yüksek projeleri kurumsal sermaye ile buluşturabilmesinden kaynaklanır.

A. Kentsel Dönüşümde Finansman Açığı ve Fon Modelinin Önemi

Kentsel dönüşüm projeleri klasik gayrimenkul geliştirme projelerinden daha karmaşıktır. Çünkü bu projelerde yalnızca arsa geliştirme veya konut üretimi değil, aynı zamanda riskli yapı tespiti, malik çoğunluğunun sağlanması, tahliye ve yıkım süreçleri, imar planı ve ruhsat süreçleri, hak sahipliği denkleştirilmesi, geçici barınma veya kira yardımı gibi çok katmanlı hukuki ve idari işlemler bulunur. Proje başlamadan önce dahi değerlendirme, uzlaşma, teknik inceleme, hukuki danışmanlık ve ruhsat hazırlığı gibi önemli giderler ortaya çıkar.

Geleneksel modelde bu finansman çoğunlukla müteahhidin öz kaynağına, ön satış gelirlerine veya banka kredisine dayanır. Ancak yüksek faiz ortamı, inşaat maliyetlerindeki dalgalanma, ruhsat ve uzlaşma süreçlerinin uzaması ve satış hızındaki belirsizlikler, müteahhit odaklı modeli kırılgan hale getirmektedir. GYF modeli ise projeye tek bir müteahhit bilançosu yerine kurumsal yatırımcı tabanı, profesyonel portföy yönetimi, bağımsız değerlendirme, portföy saklama, KAP açıklamaları ve fon içi denetim mekanizmaları kazandırır. Bu nedenle, doğru kurgulandığında kentsel dönüşümde hem sermaye derinliğini artırabilir hem de proje yönetimini daha şeffaf hale getirebilir.

B. 2024 Sonrası Dönüm Noktası: Proje Gayrimenkul Yatırım Fonları

Yakın döneme kadar GYF'lerin gayrimenkul projelerine doğrudan yatırım yapması sınırlıydı. Fonlar esasen tamamlanmış, gelir üreten veya alım satım kazancı yaratabilecek gayrimenkullere yatırım yapıyor, proje geliştirme ve inşaat faaliyetini doğrudan üstlenemiyordu. Bu yaklaşım, fonların kentsel dönüşümün erken aşamalarında kullanılmasını zorlaştırıyordu.

17 Temmuz 2024 tarihli düzenlemeyle getirilen en önemli yenilik, "proje gayrimenkul yatırım fonu" kavramının mevzuata girmesidir. Proje GYF'ler, bağımsız bölüm toplam brüt alanının yarısından fazlası konut kullanımına ayrılmış olan projelere yatırım yapmak üzere kurulabilmektedir. Bu düzenleme, GYF'leri yalnızca tamamlanmış gayrimenkullere yatırım yapan pasif portföy araçları olmaktan çıkararak, belirli sınırlar içinde konut üretimine ve dolayısıyla kentsel dönüşüm projelerine daha doğrudan temas eden bir sermaye piyasası aracı haline getirmiştir.

Proje GYF'lerin kentsel dönüşüm açısından önemi birkaç başlıkta toplanabilir. İlk olarak fon, kendi mülkiyetindeki arsalar üzerinde proje geliştirilmesine imkân verebilir. İkinci olarak hasılat paylaşımı veya kat karşılığı arsa satışı sözleşmeleri yoluyla başkalarına veya kamuya ait arsalar üzerindeki projelere yatırım yapabilir. Üçüncü olarak üst hakkı tesis edilmesi veya devam eden projelerden konut niteliğindeki bağımsız bölümlerin edinilmesi yoluyla projeye katılabilir. Bu yapı, özellikle maliklerin arsayı doğrudan satmak istemediği, ancak kurumsal finansman ve güvence aradığı dönüşüm projelerinde esnek bir model sunar.

Ancak Proje GYF'nin sınırsız bir proje geliştirme şirketi olmadığı unutulmamalıdır. Fonun inşaat işlerini bizzat üstlenmesi mümkün değildir. İnşaat işleri müteahhitler tarafından, fonu temsilen kurucu ile müteahhit arasında yapılacak sözleşmeler çerçevesinde yürütülmelidir. Ayrıca projelerin gerekli izinlerinin alınmış, projelerinin hazırlanmış ve onaylanmış, inşaata başlanması için gerekli belgelerinin mevcut olduğunun bağımsız değerlendirme kuruluşlarınca tespit edilmesi gerekir.

C. Riskli Yapıların ve Dönüşüm Arsalarının Fon Portföyüne Alınması

Kentsel dönüşümde en kritik sorunlardan biri, üzerinde eski, ekonomik ömrünü tamamlamış, metruk veya riskli yapı bulunan taşınmazların finansal sistemde nasıl değerlendirileceğidir. Klasik GYF yaklaşımında fon portföyüne alınacak bina ve benzeri yapılar için yapı kullanma izni ve kat mülkiyeti gibi şartlar önem taşımaktaydı. Oysa kentsel dönüşümün doğası gereği, projeye konu taşınmazların önemli bir kısmı bu şartları sağlamayan, hatta yıkılması gereken yapılardan oluşur.

2025 yılında SPK tarafından alınan ilke kararı, bu noktada dönüşüm projeleri açısından önemli bir kapı açmıştır. Buna göre, GYF mülkiyetindeki gayrimenkuller üzerinde metruk, ekonomik ömrünü tamamlamış, gelir getirmeyen veya tapu kütüğünün beyanlar hanesinde riskli yapı olarak belirtilmiş yapılar bulunması ya da tapuda mevcut görünmekle birlikte fiilen yıkılmış yapıların bulunması halinde, belirli şartlarla bu gayrimenkullerin arsa olarak fon portföyüne dahil edilebilmesi mümkün hale gelmiştir. Bunun için söz konusu durumun gayrimenkul değerlendirme raporuyla tespit edilmesi, varsa yapıların yıkılacağı ve gerektiğinde tapudaki niteliğin değiştirileceğinin Kurula beyan edilmesi gerekir.

Bu gelişme, kentsel dönüşüm projeleri bakımından son derece önemlidir. Çünkü fonların dönüşüm potansiyeli taşıyan ancak mevcut haliyle gelir üretmeyen veya hukuki teknik eksiklikler barındıran taşınmazlara erişimini kolaylaştırır. Böylece GYF'ler yalnızca bitmiş projeleri satın alan yatırımcılar olmaktan çıkıp, dönüşüm sürecinin daha erken evrelerinde arsa ve proje geliştirme zincirine dahil olabilir.

D. Satış Vaadi Sözleşmelerinin Portföye Dahil Edilebilmesi

2026 yılında gündeme gelen bir diğer önemli gelişme, belirli nitelikleri sağlayan gayrimenkul satış vaadi sözleşmelerinin GYF ve Proje GYF portföylerine dahil edilebilmesine ilişkindir. Bu karar özellikle TOKİ, İller Bankası A.Ş., belediyeler ve bunların bağlı ortaklıkları veya iştirakleri tarafından gerçekleştirilen, inşaat ruhsatı alınmış projeler bakımından önem taşır. Kat irtifakı henüz tesis edilmediği için bağımsız bölümlere ayrılmamış projelerde, bölümlerin satın alınmasına yönelik satış vaadi sözleşmelerinin belirli şartlarla fon portföyüne dahil edilebilmesi, kamu eliyle yürütülen veya kamu iştirakli kentsel dönüşüm projelerine sermaye piyasası fonlarının daha erken aşamada katılmasını mümkün kılabilir.

Bu esneklik, özellikle büyük ölçekli dönüşüm alanlarında nakit akışını hızlandırabilir. Fon, ileride bağımsız bölüm haline gelecek hakları sözleşmesel olarak edinebilir, proje tamamlandığında satış, kiralama veya portföyde tutma stratejileri üzerinden getiri yaratabilir. Kamu tarafı açısından ise bu model, projelerin finansmanında kurumsal yatırımcı talebini harekete geçirebilir.

E. 6306 Sayılı Kanun Çerçevesi ve Fon Modelinin Dönüşüm Sürecine Eklemlenmesi

Kentsel dönüşüm projelerinin ana hukuki zemini 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'dur. 2023 yılında Kentsel Dönüşüm Başkanlığı'nın kurulması ve 7471 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikler, dönüşüm süreçlerinde idari kapasiteyi artırmayı ve karar alma mekanizmalarını hızlandırmayı hedeflemiştir. Özellikle riskli yapılara ilişkin karar nisabının üçte ikiden maliklerin mülkiyet payları bakımından salt çoğunluğa düşürülmesi, projelerin tıkanmasını önlemeye yönelik en önemli adımlardan biridir.

Bu düzenleme GYF modeliyle birlikte değerlendirildiğinde, dönüşüm projelerinin yatırım yapılabilir hale gelmesi açısından kritik sonuçlar doğurur. Çünkü fon yatırımcısı açısından en önemli risklerden biri, malik mutabakatının sağlanamaması veya sürecin azınlık itirazları nedeniyle uzamasıdır. Salt çoğunluk sistemi, doğru uygulandığında, proje kararlarının alınmasını kolaylaştırır ancak mülkiyet hakkının korunması, toplantı ve tebligat usullerinin eksiksiz yürütülmesi ve şeffaf bilgilendirme yapılması zorunludur. 2026 yılında yapılan yönetmelik değişikliğiyle toplantı yapılması, toplantı duyurularının usule uygun şekilde gerçekleştirilmesi ve yapı ruhsatı aşamasında salt çoğunluk kararının ilgili idarelerce teyit edilmesi gibi hususların netleştirilmesi, fonların yatırım yapacağı projelerde hukuki güvenliği artıracak niteliktedir. Zira kurumsal yatırımcılar yalnızca projenin ekonomik fizibilitesine değil, mülkiyet ve karar alma süreçlerinin iptal riskine de bakar.

F. Uygulamada Dikkat Edilmesi Gereken Riskler

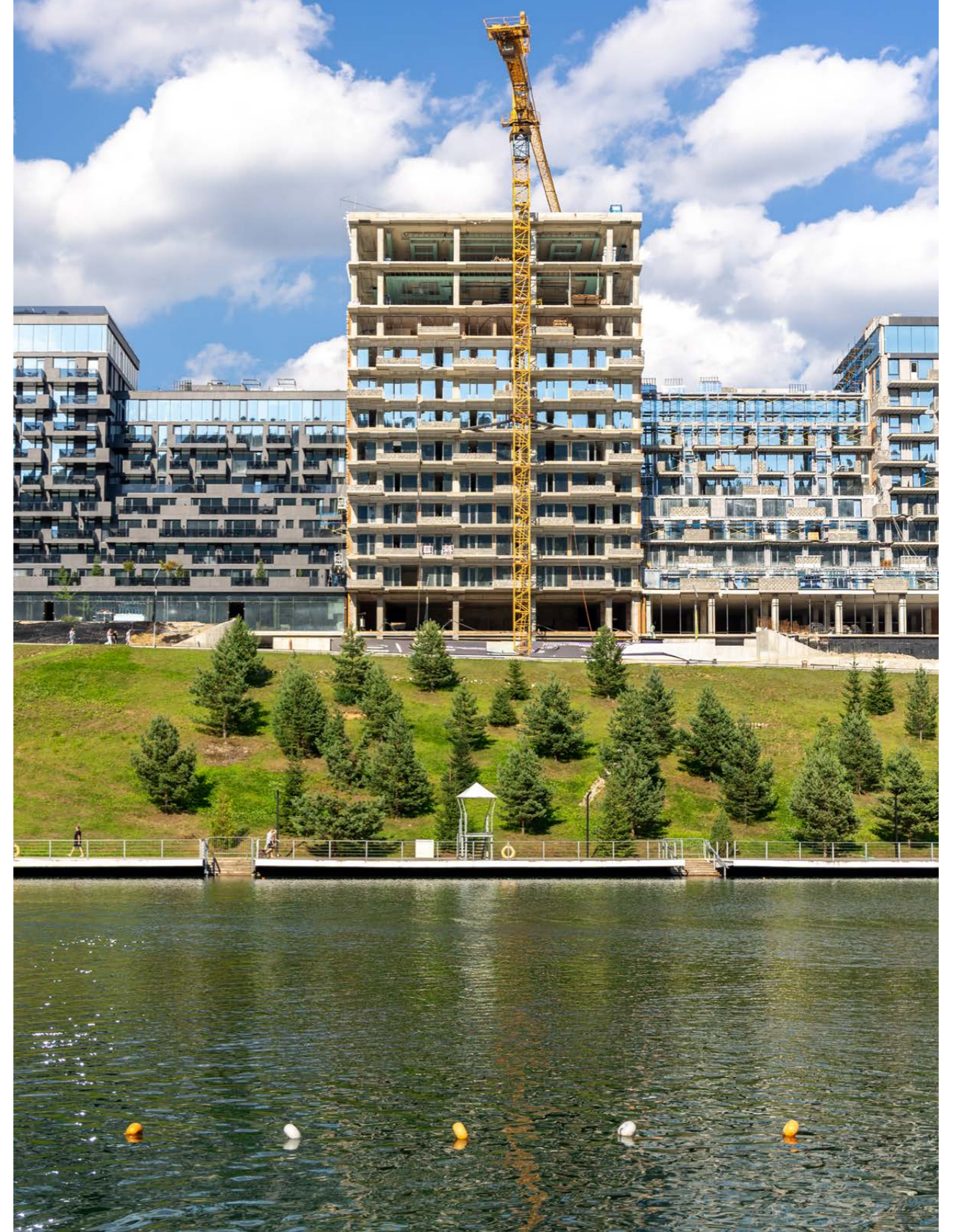
GYF modeli kentsel dönüşüm için güçlü bir araç olmakla birlikte, her proje için otomatik çözüm değildir. İlk risk, malik yapısıdır. Çok hisseli, miras intikali tamamlanmamış, takyidatlı veya ihtilafli taşınmazlarda fonun yatırım kararı alabilmesi için ayrıntılı hukuki inceleme gerekir. İkinci risk, imar ve ruhsat riskidir. Fon yatırımından önce projenin imar durumu, emsal, fonksiyon, terkler, plan notları, ruhsat alınabilirliği ve olası dava riskleri netleştirilmelidir. Üçüncü risk, inşaat tamamlama riskidir. Fon inşaatı bizzat yapamayacağı için müteahhit seçimi, müteahhidin finansal gücü, yetki belgesi, teminat yapısı, hakediş sistemi ve sözleşme hükümleri büyük önem taşır. Dördüncü risk, değerlendirme riskidir. Kentsel dönüşüm projelerinde mevcut taşınmazın değeri, yeni bağımsız bölümlerin değeri, hak sahiplerine verilecek paylar ve fon yatırımcısının beklediği getiri aynı model içinde dengelenmelidir. Beşinci risk ise likidite riskidir. GYF katılma payları nitelikli yatırımcılara yöneliktir ve her zaman hızlı nakde dönüşmeyebilir. Bu nedenle fonun vadesi, çıkış stratejisi ve satış/kiralama planı gerçekçi belirlenmelidir.

Türkiye’de kentsel dönüşümün başarısı yalnızca yeni mevzuat çıkarılmasına değil, sürdürülebilir finansman modellerinin kurulmasına bağlıdır. Gayrimenkul yatırım fonları ve özellikle Proje GYF’ler, bu noktada önemli bir köprü işlevi görebilir. Bir tarafta riskli yapıların yenilenmesi ve konut arzının artırılması ihtiyacı, diğer tarafta uzun vadeli ve profesyonel yönetilen gayrimenkul yatırımı arayan nitelikli yatırımcılar bulunmaktadır. GYF modeli, bu iki ihtiyacı SPK gözetiminde, değerlendirme ve saklama mekanizmalarıyla desteklenen kurumsal bir yapı içinde bir araya getirebilir.

2024’te Proje GYF düzenlemesinin yapılması, 2025’te riskli veya ekonomik ömrünü tamamlamış yapıların belirli şartlarla arsa olarak fon portföyüne alınabilmesinin önünün açılması ve 2026’da belirli satış vaadi sözleşmelerinin GYF ve Proje GYF portföylerine dahil edilebilmesine ilişkin karar, sermaye piyasalarının kentsel dönüşüme entegrasyonu açısından birbirini tamamlayan adımlardır. Buna paralel olarak 6306 sayılı Kanun ve uygulama yönetmeliğinde karar alma, toplantı, tebligat ve ruhsat süreçlerine ilişkin yapılan güncellemeler de projelerin hukuki altyapısını güçlendirmeyi hedeflemektedir.

Bu çerçevede GYF’ler, kentsel dönüşümde klasik müteahhitlik modelinin alternatifi değil, onu kurumsal sermaye, şeffaflık, değerlendirme disiplini ve yatırımcı denetimiyle destekleyen tamamlayıcı bir mekanizma olarak görülmelidir. Doğru yapılandırılmış bir fon modeli, maliklerin güvenini, yatırımcıların getiri beklentisini, idarenin dönüşüm hedeflerini ve piyasanın konut arzı ihtiyacını aynı zeminde buluşturabilir. Önümüzdeki dönemde başarılı örneklerin artması, kentsel dönüşüm projelerinde GYF ve Proje GYF kullanımını istisnai bir yöntem olmaktan çıkarıp ana finansman araçlarından biri haline getirebilir.

Yönetmen Av. Yiğit Okuldaş

Makale

Siber Güvenlik Kanunu Sonrası Kritik Altyapı Şirketlerinin Yükümlülükleri

I. Giriş

Devlet altyapısından özel sektör hizmetlerine kadar pek çok kritik işlev son zamanlarda dijitalleşmiş, bu dijitalleşme beraberinde kendine özgü güvenlik açıklarını da getirmiştir. Uluslararası Telekomünikasyon Birliği ("ITU") verilerine göre 2024 itibarıyla küresel ölçekte kurum başına gerçekleşen haftalık ortalama siber saldırı sayısı 1.876'ya ulaşmış olup bu rakam bir önceki yıla göre ciddi bir artış göstermiştir.

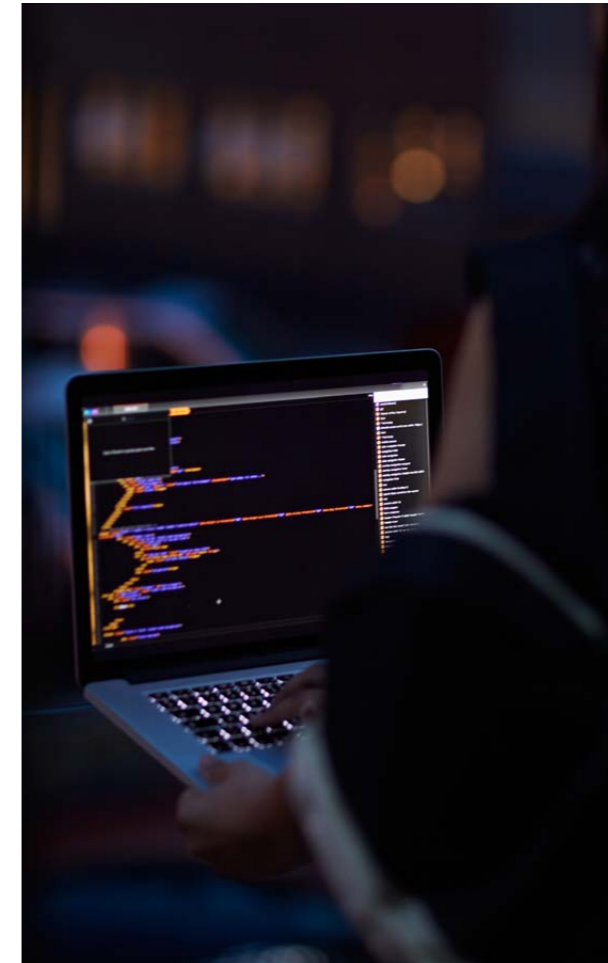
Türkiye bu dijitalleşme sürecinde çatı bir siber güvenlik mevzuatından yoksun kalmıştır. Siber güvenlik alanında bu süreçte Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ("BTK") ile Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm

Ofisi gibi birden fazla kurum arasında düzenleyici yetkiler bulunmaktaydı. ITU'nun 2024 yılında yayımladığı Küresel Siber Güvenlik Endeksi'nde "Rol Model Ülke" kategorisinde konumlanan Türkiye'nin, kapsamlı bir çatı mevzuattan yoksun olması, egemen yapının iç tutarlılığını zedelemekteydi.

Bu boşluğu doldurmak amacıyla TBMM'ye 10 Ocak 2025 tarihinde sunulan Siber Güvenlik Kanunu Tasarısı, 12 Mart 2025'te kabul edilerek 19 Mart 2025 tarihli ve 32846 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış ve aynı gün 7545 sayılı Siber Güvenlik Kanunu ("Kanun") yürürlüğe girmiştir. Bu yazıda Kanun'un kritik altyapı işletmecilerine yüklediği hukuki sorumluluklar ele alınacaktır.

II. Kanun'un Mimarisi ve Temel Yapısı

7545 sayılı Kanun, Türk hukukunda siber güvenliği bağımsız ve ayrı bir kanunla düzenleyen ilk yasal metin olma özelliğini taşımaktadır. Kanun öncesinde bu alanın normatif omurgasını, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ile 2013-2014 döneminden itibaren hazırlanan ve en son 2024-2028 dönemini kapsayan ve Kanun'un teorik temellerini oluşturan Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planları oluşturmaktaydı.

21 maddeden oluşan ve çerçeve bir yasa niteliği taşıyan Kanun'un başlıca amaçları şu şekilde sıralanabilir: Türkiye Cumhuriyeti'nin siber uzaydaki milli gücüne yönelik mevcut ve muhtemel tehditleri tespit ederek bertaraf etmek; siber olayların etkilerini azaltmaya ilişkin esasları belirlemek; kamu ve özel sektör kuruluşlarını siber saldırılara karşı koruyacak düzenlemeleri hayata geçirmek ve ülkenin siber güvenlik stratejilerini güncel tutmak. Kişi bakımından kapsam Kanun'un 2. maddesinde son derece geniş tutulmuştur: doğrudan ya da dolaylı olarak internete, elektronik haberleşme veya bilgisayar ağlarına bağlı bilişim sistemleri üzerinde varlık gösteren ya da hizmet sunan kamu kurumları ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek ve tüzel kişiler ile tüzel kişiliği bulunmayan yapılar Kanun'un uygulama alanına girmektedir. Bununla birlikte 2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu, 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanunu, 2803 sayılı Jandarma Teşkilat Kanunu, 2937 sayılı MİT Kanunu ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu kapsamında yürütülen istihbari ve askeri faaliyetler açıkça kapsam dışında bırakılmıştır.

Kanun'un getirdiği en büyük yenilik Siber Güvenlik Başkanlığı'nın ("SGB") oluşturulmasıdır. Başkanlık; politika belirleme,

düzenleme yapma, standart koyma, yetkilendirme, kapasite geliştirme, denetim yürütme ve yaptırım uygulama gibi işlevleri tek elde toplamaktadır. Cumhurbaşkanlığı bünyesinde yer alan Siber Güvenlik Kurulu ise kritik altyapı sektörlerinin belirlenmesinden siber güvenlik teknoloji yol haritalarının onaylanmasına kadar üst politika kararlarını almakla görevlendirilmiştir. Daha önce USOM bünyesinde sürdürülen Siber Olaylara Müdahale Ekibi koordinasyonu da Başkanlığa devredilmiştir.

Kanun'un 3. maddesinde on iki temel ilke sayılmıştır. Bu ilkelerin belki de en belirleyici olanı "güvenliğin bütünlüğü" ilkesidir: siber güvenlik, milli güvenliğin ayrılmaz bir parçası olarak konumlandırılmıştır. Bunu tamamlayan diğer ilkeler arasında yerlilik ve millilik, hesap verebilirlik, yaşam döngüsünü gözetme, mahremiyetin korunması ve sürekli gelişim ilkeleri öne çıkmaktadır. Söz konusu ilkeler, hem düzenleyici yoruma hem de uyumsuzluk çözümüne yol gösterecek niteliktedir.

III. Kritik Altyapı Kavramı ve Sınıflandırması

Kritik altyapı denildiğinde akla devlet, ekonomi ve toplumun kesintisiz işleyişi için elzem olan fiziksel ve bilişim sistemleri gelmektedir. Kanun'un 2. maddesinde ise kritik altyapı "işlediği bilginin ya da verinin gizliliği, bütünlüğü veya erişilebilirliği bozulduğunda can kaybına, büyük ölçekli ekonomik zarara, güvenlik açıklarına veya kamu düzeninin bozulmasına yol açabilen bilişim sistemlerini barındıran altyapılar" olarak tanımlanmıştır. Bu tanım, bilgi güvenliğinin temel parametreleri olan gizlilik (confidentiality), bütünlük (integrity) ve erişilebilirlik (availability) üçlüsünü –CIA üçgeni olarak anılmaktadır– normatif bir çerçeveye oturtmaktadır.

Kanun kritik altyapı sektörlerini belirleme ve bu sektörler içinde somut altyapıları nitelendirme yetkisini doğrudan Cumhurbaşkanlığına bağlı olan Siber Güvenlik Başkanlığı'na tanımıştır. Bu esnek yaklaşım, teknolojik gelişmelere ve değişen tehdit ortamına uyum sağlanmasına imkân vermekte olsa da birtakın hukuki soruları akıllara getirmektedir. Kritik altyapı sektörlerinin yasama organınca değil yürütmeye bağlı bir idari kurum tarafından belirleniyor olması aslilik ilkesi ve belirlilik ilkesini zedelemekte midir? Yargısal denetim işlevi ne derecede kullanılabilir?

IV. Kritik Altyapı İşletmecilerinin Temel Yükümlülükleri

Kanun'un 7. ve 8. maddeleri, kritik altyapı işletmecilerinin yerine getirmekle yükümlü olduğu sorumlulukların çerçevesini çizmektedir. Bu yükümlülükler yapıları itibarıyla dört ana grupta ele alınabilir:

A. Bilgi, Belge ve İş Birliği Yükümlülüğü

Kanun'un 7. maddesinin (a) bendi uyarınca ilgili kişi ve kuruluşlar, Başkanlığın görev ve faaliyetleri kapsamında talep ettiği her türlü veri, bilgi, belge, donanım ve yazılımı gecikmeksizin, eksiksiz ve öncelikli olarak Başkanlığa iletmekle yükümlüdür.

B. Tedbir Alma ve Siber Olay Bildirimi

7. maddenin (b) bendi, belki de pratikte en doğrudan sonuç doğuracak yükümlülüğü içermektedir: İlgili kurum ve kuruluşlar, milli güvenlik, kamu düzeni veya kamu hizmetinin gereği gibi yürütülmesi amacıyla mevzuatın öngördüğü siber güvenlik tedbirlerini almak ve hizmet sundukları alanda tespit ettikleri zafiyet ya da siber olayları gecikmeksizin Başkanlığa bildirmekle yükümlüdür.

Söz konusu bildirim yükümlülüğü, birçok Avrupa Birliği üyesi devletin uygulamasında da önemli bir yer tutan 2022/2555 no.lu NIS 2 Direktifi ile yapısal benzerlik taşımakta ve ulusal siber güvenlik stratejisinin hayata geçirilmesinde merkezi bir işlev üstlenmektedir. NIS 2'de olay tespitinden itibaren 24 saat içinde ilk uyarı, 72 saat içinde ayrıntılı rapor, 30 gün içinde nihai değerlendirme raporu sunulması düzenlenmişken Kanun'da "gecikmeksizin" ifadesi kullanılmıştır.

Kıyasen bakıldığında 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ("KVKK") m. 12/5'te "İşlenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi hâlinde, veri sorumlusu bu durumu en kısa sürede ilgisine ve Kurula bildirir." ifadesi daha sonradan Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 24.01.2019 tarih ve 2019/10 sayılı Kararı ile "en kısa sürede" ifadesinin 72 saat olarak yorumlanmasına ve bu kapsamda veri sorumlusunun bu durumu öğrendiği tarihten itibaren gecikmeksizin ve en geç 72 saat içinde Kurula bildirmesine karar verilmişti.

Bu yapısal benzerlik ve kıyas akıllara Başkanlık'ın ikincil mevzuatla VERBİS benzeri bir kayıt mekanizması kurması ihtimalini getirmektedir. Henüz böyle bir sisteme ilişkin duyuru yayınlanmasa da Kritik Altyapı İşletmecilerinin VERBİS benzeri bir

siber güvenlik bildirim platformuna üye olma yükümlülüğü bir ihtimal olarak değerlendirilmelidir.

C. Yetkilendirilmiş Ürün ve Hizmet Kullanımı

7. maddenin (c) bendi, kritik altyapılarda kullanılacak siber güvenlik ürün, sistem ve hizmetlerinin Başkanlık tarafından yetkilendirilmiş ve belgelendirilmiş uzmanlardan, üreticilerden ya da şirketlerden tedarik edilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu düzenleme tedarik zinciri güvenliği açısından çok önemlidir ve şirketlerin Başkanlık tarafından yetkilendirilmiş ve belgelendirilmiş uzman istihdamı noktasında planlama yapması gerekliliğini gündeme getirmektedir. Öte yandan Kanun'un temel ilkeleri arasında yer alan "yerlilik ve millilik" ilkesi, kritik altyapılarda yerli ve milli ürünlere öncelik tanınması yönünde açık bir politika tercihi ortaya koymaktadır. Bu yerli ve milli ilke özellikle siber güvenlik amaçlı kullanılan yabancı menşeli ürünlerin ne gibi ulusal güvenlik tehditleri oluşturabileceğine bir çekincenin sonucudur. Henüz Kanun'da bu yönde bir düzenleme olmasa da ikincil mevzuatla birlikte Türkiye'de ticaret siciline kayıtlı ve yerli görünümlü olmakla birlikte hisse yapısı, kaynak kodu mülkiyeti veya teknik destek anlaşmaları aracılığıyla fiilen yabancı kontrol altında bulunan şirketlerin yetkilendirme sürecinde

birtakım engellerle karşılaşabileceği değerlendirilmektedir.

D. Siber Güvenlik Şirketlerine Yönelik Sertifikasyon Zorunluluğu

7. maddenin (ç) bendi, sertifikasyon, yetkilendirme ve belgelendirmeye tabi siber güvenlik şirketlerinin faaliyete başlamadan önce Başkanlığın onayını almalarını şart koşturmaktadır. "Siber güvenlik" ibaresini ticaret unvanında taşıyan ancak gerekli yasal yetki belgesine sahip olmayan şirketlerin faaliyetlerinin durdurulabileceği de açıkça düzenlenmiştir. Kanun'un uygulanmasına ilişkin ikincil düzenlemelerin bir yıl içinde hazırlanması öngörülmüş olsa da sektörde faaliyet gösteren şirketlerin bu yükümlülüğe uyum sürecini ivedilikle başlatması büyük önem taşımaktadır.

E. Siber Olgunluk Yükümlülüğü

7. maddenin (d) bendi, ilgili tarafların Başkanlık tarafından oluşturulan politika, strateji ve eylem planlarını hayata geçirme ile gerekli tedbirleri alma yükümlülüğünü içermektedir. Bu hüküm, uyumun statik bir anlık görüntü değil; sürekli güncellenen ve iyileştirilen dinamik bir süreç olarak kurgulandığını ortaya koymaktadır. Düzenli sızma testleri, zafiyet taramaları ve 7/24 izleme kapasitesi bu yükümlülüğün pratik yansımalarını oluşturmaktadır.

V. Denetim ve Yaptırımlar

Siber Güvenlik Başkanlığı, ilgili kuruluşlarda denetim yapmaya yetkisine; bağımsız denetçi ve denetim kuruluşlarını yetkilendirme, gerektiğinde bu yetkileri süreli veya süresiz iptal etme yetkisine sahiptir. Milli güvenliği doğrudan ilgilendiren durumlarda ise hâkim kararıyla veya savcının yazılı emriyle arama ve el koyma işlemleri yapılabileceği düzenlenmiştir.

Başkanlığın görev yelpazesi; siber tehdit istihbaratı toplama ve paylaşma, zafiyet ile sızma testleri yürütme, kamu kurumlarına güvenli barındırma hizmeti sunma ve ulusal siber dayanıklılık kapasitesini arttırma gibi proaktif işlevleri de kapsamaktadır. Bu yetki genişliği Kanun'un siber güvenliği milli güvenlik meselesi olarak konumlandığına en büyük göstergesidir.

A. İdari Para Cezaları

Kanun'un 17. maddesi katmanlı bir yaptırım yapısı öngörmektedir. 7. maddenin b ve c bentlerindeki bildirme ve yetkilendirilmiş ürün kullanma yükümlülüklerini yerine getirmeyenlere bir milyon Türk lirasından on milyon Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanabilir. 18. maddedeki yükümlülüklerin ihlali halinde ise bu rakam on milyon Türk lirasından yüz milyon Türk lirasına kadar çıkabilmektedir.

8. maddenin 4. fıkrasındaki, yani denetimde işbirliği yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere yüz bin Türk lirasından bir milyon Türk lirasına kadar para cezası öngörülmekte; bu yükümlülüğün ticari şirketlerce ihlal edilmesi durumunda ise bağımsız denetimden geçmiş yıllık brüt satış hasılatının yüzde beşine kadar idari para cezası uygulanabilmektedir. Hasılat bazlı bu üst sınır, özellikle büyük ölçekli kritik altyapı işletmecileri açısından son derece caydırıcı bir yaptırım mekanizması oluşturmaktadır.

B. Hapis Cezaları

Kanun yalnızca idari para cezasıyla sınırlı kalmayıp çeşitli fiiller için hapis cezası da öngörmektedir. Başkanlığın taleplerini yerine getirmeyenler ile kritik altyapılara yönelik siber saldırı gerçekleştirenler bir yıldan on beş yıla kadar çeşitli hapis cezalarıyla karşılaşabilmektedir. Bunun yanı sıra görevini kötüye kullananlar ya da veri ihlaline sebebiyet verenler için ayrıca bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası öngörülmüştür.

VI. Geçiş Süresi ve Uyum Stratejileri

Kanun; ikincil düzenlemelerin hazırlanması için bir yıllık bir süre tanımıştır. Sektörde faaliyet gösterenlerin Başkanlık onaylı sertifikasyon süreçlerini tamamlaması beklenen bu süreç, işletmeciler açısından zorlu bir takvim baskısı yaratmaktadır. Geçiş döneminde kritik altyapı şirketlerinin dikkat etmesi gereken hususlar bulunmaktadır:

Her şeyden önce, kritik altyapı niteliği taşıyabilecek faaliyetlerin tespit edilerek diğer ticari faaliyetlerden mümkün olduğunca ayrıştırılması gerekmektedir. Ardından mevcut siber güvenlik kapasitesinin ayrıntılı biçimde haritalandırılması ve Başkanlık'a yönlendirilmiş bir iletişim kanalını da kapsayacak şekilde kurumsal siber güvenlik organizasyonunun güçlendirilmesi ilk atılacak adımlar olmalıdır. Son olarak, bu çalışmada bahsedilen birtakım soyut kalan hususların somutlaştırılacağı ikincil mevzuatın takip edilmesi, bu konuda hukuki danışmanlık alınması kritik önem taşımaktadır.

Uyum süreci, yukarıda bahsedilen idari ve cezai yaptırımlar da dikkate alındığında yalnızca bir IT departmanı meselesi olmanın ötesine geçtiği görülmektedir. Şirketlerin üst yönetim düzeyinde siber güvenlik komitelerinin kurulmasını, yazılım ve donanım tedarikçi sözleşmelerinin gözden geçirilmesini, personele yönelik düzenli farkındalık eğitimlerinin planlanmasını ve yıllık testler ile denetim raporlarının arşivlenmesini gerektirmektedir.

VII. Sonuç

7545 sayılı Siber Güvenlik Kanunu, Türk hukukunun dijital çağa adaptasyonu yolundaki şüphesiz en önemli adımlardan biridir. Kanun; siber güvenliği sektörel bir teknik mesele olarak değil, milli güvenlik olarak ele almakta ve bu doğrultuda kritik altyapı şirketlerine kapsamlı yükümlülükler yüklemektedir. Siber olay bildirimini, yetkilendirilmiş ürün ve hizmet kullanımı, sertifikasyon zorunluluğu ve Başkanlıkla sürekli işbirliği; şirketlerin bu önemli yükümlülükleri olarak sayılabilir.

Pek çok ayrıntının ikincil düzenlemelere bırakılmış olması, uyum sürecinin statik değil sürekli ve dinamik bir nitelik taşıdığına işaret etmektedir. Bu nedenle kritik altyapı şirketlerinin uyum programlarını başlatmada önce değil geç kalması, hem hukuki hem de kurumsal itibar açısından telafisi güç riskler doğurabilecektir. Dijital güvenliğin uzunvadeli bir kurumsal strateji olarak benimsenmesi ise bu yeni hukuki çerçevenin yalnızca bir zorunluluk değil, aynı zamanda rekabetçi bir avantaj olarak konumlanabileceğini göstermektedir.

Sonuç olarak Kanun, hem işletmeciler hem de hukuk danışmanları için önce mevcut hükümlerin yükümlülük haritasının çıkarılması, ardından ikincil mevzuatın yayımlanma sürecinin yakından izlenmesini gerekli kılmıştır. Kanun'un pek çok temel soruyu bildirim süreleri, yabancı ortaklı şirketlere uygulanacak olası kriterler, KVKK ile örtüşen bildirimlerin yönetimi henüz ikincil düzenlemeye bırakılmış olması, uyum sürecini statik değil dinamik bir zemine oturtmaktadır. Bu zemin üzerinde geç kalmak, hem hukuki hem de kurumsal itibar açısından telafisi güç riskler doğurabilecektir.

Av. Ayça Buse Kendir

Makale

Ticari Sırların Korunması Hakkında Kanun Taslağı ile Şirketlerde Yeni Dönem

1. Giriş

Günümüzün hızla dijitalleşen küresel ekonomi ikliminde, kurumların ve özellikle şirketlerin en değerli varlıkları artık fiziksel emtialardan ziyade, know-how ve ticari verilerdir. Özellikle tedarik zincirlerinin veri odaklı hale gelmesi, üretim, lojistik ve finansman süreçlerini dijital platformlara taşımakla birlikte, bu görünmez varlıkların korunması sürdürülebilir rekabet avantajının da temelini oluşturmaktadır.

Bu noktada ticari sırların korunmasına yönelik uluslararası normların temelini, Dünya Ticaret Örgütü ("DTÖ") çerçevesinde imzalanan Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Anlaşması (TRIPS) oluşturmaktadır. İşbu anlaşmanın 39.

Maddesi "açıklanmamış bilgilerin" yani hukuken korunması gereken ticari sır" kavramının uluslararası standartlarını ve sınırlarını belirlemiştir. Benzer şekilde, Avrupa Birliği de 2016/943 sayılı AB Ticari Sır Direktifi' ni yürürlüğe koyarak bu korumanın sınırlarını net bir şekilde çizmiştir.

Ülkemizde ise, bugüne kadar ticari sırlar müstakil bir kanunla değil; Türk Ticaret Kanunu'nun haksız rekabet hükümleri, Borçlar Kanunu ve Türk Ceza Kanunu gibi farklı mevzuatların çeşitli hükümleri ile korunmaya çalışılmaktadır. Ancak dağınık durumdaki bu hukuki altyapı, hızla dijitalleşen şirketlerin ihtiyaçlarına cevap vermekte yetersiz kalmaya başlamıştır. Bu aşamada gündemde olan "Ticari Sırların Korunması Hakkında Kanun Taslağı", tam da bu küresel standartlara (TRIPS ve AB Direktifi) uyum sağlama ve Türk hukukundaki bu dağınık yapıyı tek bir çatı altında toplama ihtiyacına karşı oluşmuştur.

2. Mevcut Sistemdeki Dağınık Yapı ve Önleyici Hukuk Eksikliği

Yukarıda kısaca değinildiği üzere, Türk hukuk sisteminde ticari sırların korunması, bugüne dek müstakil bir kanuni dayanağa sahip olmamanın getirdiği sistematik bir dağınıklık içerisinde. Mevcut koruma rejimi; 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) haksız rekabet hükümleri, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (TBK) sadakat borcu ve rekabet yasağı düzenlemeleri ile 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 239. maddesinde yer alan cezai yaptırımlar arasında dağılmış durumdadır.

Özellikle TTK m. 55 kapsamında üretim ve iş sırlarının ifşası "haksız rekabet" olarak tanımlanmakta; TBK m. 396 ise işçiye, hizmet ilişkisi devam ederken öğrendiği sırları kendi yararına kullanmama yükümlülüğü yüklemektedir. Ancak bu parçalı yapı, iş dünyası için ciddi bir öngörülebilirlik riski teşkil etmektedir.

Zira yürürlükteki mevzuatta ticari sırrın kapsamlı ve yeknesak bir tanımı bulunmamaktadır. Bu nedenle de hangi bilginin hukuken "sır" olarak korunacağı büyük ölçüde yargı kararlarının takdirine bırakılmaktadır. Bu husus ise şirketlerin stratejik verilerini korumasını zorlaştırmakta ve hak ihlali gerçekleşmeden önce değil, aksine gerçekleşikten sonraki sürece dair yol gösterici olabilmekte, hukukun önleyici işlevini karşılayamamaktadır.

3. Yeni Kanun Taslağına Göre “Ticari Sır” Kavramı

Ticari Sırların Korunması Hakkında Kanun Taslağı, ticari sırrı sadece bir “saklama yükümlülüğü” olmaktan çıkarak, şirketlerin bilançolarında yönetilmesi gereken bir “gayri maddi varlık” statüsüne yükseltmektedir.

Taslak’ın Tanımlar maddesi olan 2. maddesinde ticari sır şöyle tanımlanmıştır: “Ticari sır: Aynı ya da benzeralandafaaliyetgösterenkişiler tarafından bütünü veya bu bütünün bileşenleri yahut bileşenlerin bir araya geliş şekli ve düzeni bakımından bilinmeyen, kolayca erişilemeyen, gizli kalmasında sahibinin meşru menfaati bulunan, gizli olduğu için ticari değeri olan, sahibi tarafından içinde bulunulan koşullara uygun ve makul yöntemler aracılığıyla gizli kalması için gerekli tedbirler alınmış olan bilgiyi” Tanım maddesine göre; bir bilginin ticari sır vasfı kazanabilmesi yani kanun tarafından korunabilmesi için kümülatif olarak; gizli olması, ticari bir değere sahip olması ve makul önlemlerin alınmış olması gerekmektedir.

4. Şirketler İçin “Makul Önlemler” Kriteri

Ticari sır unsurları içerisindeki en kritik unsurlardan biri bir bilginin “ticari sır” olarak nitelendirilmesini sadece bilginin niteliğine değil, aynı zamanda sahibinin bu bilgiyi

korumak için gösterdiği somut çabaya bağlanmasıdır.

Madde metninin gerekçesinden yorumlandığı ve anlaşılabilirliği üzere, makul önlemlerden kastedilen; bilginin değerine, niteliğine ve şirketin ölçeğine uygun, dürüstlük kuralı çerçevesinde beklenebilecek koruma adımlarının atılmış olmasıdır. Bahsi geçen makul önlemler kriteri, işbu kanun taslağında dikkat edilmesi gereken en önemli husustur.

Zira şirket yöneticileri ve hukuk müşavirleri için asıl risk, bir ihlal gerçekleştikten sonra mahkeme aşamasında ortaya çıkmaktadır. Taslak uyarınca, ticari sırrın çalındığını iddia eden bir şirket, mahkemeden ihtiyati tedbir veya tazminat talep ettiğinde, öncelikle o bilgiyi korumak için hangi “makul önlemleri” aldığını ispat etmekte yükümlüdür. Örnek vermek gerekir ise eğer şirket; çalışanlarıyla gizlilik sözleşmeleri imzalamamışsa, dijital verilere erişimi yetkilendirme ve şifreleme yöntemleriyle kısıtlamamışsa veya fiziksel belgeleri kilitli muhafaza altına almamışsa, mahkeme o bilginin “ticari sır” vasfını haiz olmadığına karar verebilecektir.

Şirketler için doğabilecek en büyük yanlış ise, bu kanunun tek başına bir koruma sağlayacağı düşüncesidir. Oysa hukuki koruma, ancak şirketlerin kendi “iç savunma hattını” kurmasıyla aktif hale gelmektedir.

Zira yargılama sürecinde hakim, bilginin ne kadar değerli olduğuna değil, şirketin o değere ne kadar sahip çıktığına bakacaktır. Bu nedenle, “makul önlemler” kriterini bir maliyet kalemi olarak değil, şirketin gelecekteki hukuki varlığının sigortası olarak görmek, dijitalleşen ekonominin bir gereğidir.

5. Taslak’ın Öngördüğü Yaptırımlar ve Hukuki Koruma Mekanizmaları

Kanun Taslağı, şirketlerin uğradığı hak ihlallerini gidermek adına oldukça geniş bir yaptırım düzenlemektedir.

Taslak m. 6 uyarınca; ticari sır sahibi, sırrın hukuka aykırı olarak elde edilmesinin, kullanılmasının veya ifşa edilmesinin önlenmesini (tecavüzün men’i) veya bu eylemler sonucu meydana gelen hukuka aykırı durumun ortadan kaldırılmasını ve ihlalin tespitini mahkemeden talep etme hakkına sahiptir. Bu noktada m. 9, ihlal eden ürünlerin toplatılması, imhası veya ticari sırrı içeren belgelerin iadesi gibi yetkileri de mahkemeye tanımaktadır.

Şirketler açısından asıl can simidi ise Taslak m. 7 ile düzenlenen ihtiyati tedbir mekanizmasıdır; zira mahkeme artık sadece klasik tedbirlerle yetinmeyip, ticari sırrı içeren elektronik verilerin şifrelenmesi veya erişime engellenmesi gibi dijital dünyaya uygun somut adımlar atabilmektedir.

Taslak m.10 ise, ticari sır sahibinin tazminat talep hakkını düzenlemektedir. Maddeye göre; tazminat tutarı ticari sır sahibinin uğradığı kazanç kaybı dahil olmak üzere her türlü olumsuz ekonomik etkiler ile ihlal edenin haksız kullanım dolayısıyla elde ettiği kazançlar esas alınarak belirlenmektedir. Fakat takdir edileceği üzere, soyut bir verinin çalınmasının doğurduğu zararı hesaplamak oldukça zordur. Bu noktada üçüncü fıkrada, ihlal edenin ödemesi gereken “asgari lisans bedelini” baz alan bir hesaplama yöntemi düzenlenmiştir.

Taslak m. 11 ile ise yargılama sırasında mahkemede ileri sürülen ticari sırrın korunmasını düzenlemektedir. Taslağın gerekçesine bakıldığında, ticari sırrın mahkemeye sunulması esnasında adil yargılanma hakkı ile ticari menfaatlerin çatıştığı açıkça kabul edilmekte ve çözüm olarak “gizlilik koridoru” önerilmektedir. Bu kapsamda mahkeme; duruşmaların gizli yapılmasına, dosyadaki belgelere erişimin sadece taraflardan bir gerçek kişi ve vekillerle sınırlandırılmasına ve hatta mahkeme kararlarının ticari sır içeren kısımları çıkarılarak yayımlanmasına karar verebilecektir.

Taslak Kanun, ticari sır ihlallerini sadece tazminat odaklı bir haksız rekabet meselesi olarak görmeyip, ağır hapis cezalarıyla da desteklemektedir. Taslak m. 16 ile

getirilen düzenlemeler, mevcut Türk Ceza Kanunu m. 239'daki "ticari sırrın ifşası" suçunun kapsamını ciddi şekilde genişletmekte ve hapis cezalarını ağırlaştırmaktadır. Zira TCK m. 239 kural olarak sıfat veya görev gereği öğrenilen sırların ifşasını cezalandırırken, Taslak m. 16, sırrı hukuka aykırı yollarla elde edenler için 1 yıldan 3 yıla, bu sırrı kullanan veya ifşa edenler için ise 2 yıldan 4 yıla kadar hapis cezası öngörmektedir. Özellikle ticari sırrın hukuka aykırı yollarla elde edildiğini bilerek o sırrı kullanan veya ihlal eden ürünleri piyasaya süren üçüncü kişiler için 5 yıla kadar hapis cezası öngörülmesi, "sanayi casusluğu" faaliyetlerine karşı güçlü bir hukuki koruma öngörmektedir.

6. Şirketlerde Yeni Dönem

Ticari Sırların Korunması Hakkında Kanun Taslağı'nın yasalaşmasıyla birlikte, şirketler için "bilgiyi korumak" artık bir temenni değil, mahkemeler nezdinde hak iddia edebilmenin ön koşuludur. Taslak m. 2 uyarınca, bir bilginin ticari sır vasfını kazanabilmesi için sahibinin "makul önlemler" almış olması şarttır; aksi halde stratejik değeri ne olursa olsun o bilgi hukuki korumadan yoksun kalmaktadır.

Bu noktada özellikle;

- Şirketlerin mevcut iş sözleşmelerini, tedarikçi anlaşmalarını ve gizlilik protokollerini maktu metinlerden çıkararak somutlaştırmaları gereklidir. Taslak'ın gerekçesinde de vurgulandığı üzere; ticari sırların çalışanlarla paylaşılma sınırlarının netleştirilmesi, NDA ve Rekabet Etmeme anlaşmalarının yeni yasal tanıma uygun hale getirilmesi, "koruma iradesinin" ispatı açısından hayati önemdedir.

- Şirketlerin Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) uyum süreçlerinde oluşturdukları veri matrislerini, ticari sırları da kapsayacak şekilde genişletmeleri bir zorunluluktur.

7. Sonuç

Nihayetinde Ticari Sırların Korunması Hakkında Kanun Taslağı, şirketler için bir uyum külfeti değil; aksine dijitalleşen küresel ekonomide kurumun en değerli varlığı olan entelektüel sermayesini ve piyasa değerini koruyan stratejik bir kalkandır. Mevzuatın tek bir çatı altında toplanması, dağınık yapıdaki belirsizliği ortadan kaldırarak hem yerli yatırımcılar hem de yabancı paydaşlar için hukuki güvenli liman

oluşturmaktadır. Taslak'ın AB'nin 2016/943 sayılı Yönergesi ile uyumlu çerçevesi, ülkemizin Dijital Ürün Pasaportu (DPP) ve EPREL gibi kritik veri tabanlarına erişimini kolaylaştırarak ihracatçıların küresel rekabet gücünü teminat altına almaktadır. Bu noktada şirketlerin özellikle yeni kanun taslağının yasalaşması ile birlikte alınması gereken önlemler konusunda harekete geçmesi son derece elzemdir.

Av. Kübra Zeren

Konuk Sektör

Konuk Sektör

Kültür, Sanat ve Yaratıcı Endüstriler: Fikirden Kalıcı Değere Uzanan Yolculuğun Hukuki Temelleri

Kültür, sanat ve yaratıcı üretim, insanlık tarihinin en eski ve en güçlü ifade alanlarından biridir. İnsan, yazıyı bulmadan çok önce mağara duvarlarına çizdiği figürlerle, ritüellerle, seslerle, sembollerle ve biçimlerle kendini anlatmaya başlamıştır. Bu yönüyle sanat, yalnızca estetik bir üretim biçimi değil; insanın varlığını, korkularını, inançlarını, hafızasını ve dünyayla kurduğu ilişkiyi görünür kılma çabasıdır.

Zaman içerisinde toplumların medeniyet anlayışı geliştikçe kültür ve sanat da daha katmanlı bir anlam kazanmıştır. Sanat, kimi zaman bireyin iç dünyasına açılan bir kapı; kimi zaman toplumların ortak belleğini taşıyan bir araç; kimi zaman da değişimin, eleştirinin ve dönüşümün dili olmuştur. Bu nedenle kültür ve sanat alanı, yalnızca bireysel yaratıcılığın değil, aynı zamanda toplumsal düşüncenin, entelektüel birikimin ve kolektif hafızanın da taşıyıcısıdır.

Bu noktada sanatın amacı üzerine yüzyıllardır süregelen tartışmalar da önemini korumaktadır: Sanat yalnızca sanat için midir, yoksa insan, toplum ve hayat için mi vardır? Belki de bu sorunun tek bir cevabı yoktur. Sanat kimi zaman kendinden başka hiçbir şeye hizmet etmeyen özgür bir ifade alanı olarak var olur; kimi zaman ise insana, topluma, tarihe ve hatta hukuka temas eden güçlü bir etki alanı yaratır. Ancak hangi bakış açısından değerlendirilirse değerlendirilsin, sanatın insanı daha dikkatli, daha duyarlı ve daha derin kıldığı açıktır.

Bugün kültür, sanat ve yaratıcı endüstriler; plastik sanatlardan tasarıma, edebiyattan müziğe, sinemadan dijital içerik üretimine, mimariden moda ve sahne sanatlarına kadar çok geniş bir alanı kapsamaktadır. Bu alanlar

yalnızca estetik veya kültürel değer üretmekle kalmamakta; aynı zamanda ekonomik, teknolojik ve toplumsal gelişimin de önemli bir parçası haline gelmektedir. Yaratıcı endüstriler, günümüzde fikirlerin, özgün tasarımların, anlatıların ve sanatsal emeğin ekonomik değere dönüştüğü dinamik bir ekosistem yaratmaktadır.

Bu ekosistemin doğal sonucu olarak kültür ve sanat alanının hukuki boyutu da giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Çünkü her yaratıcı üretimin arkasında bir düşünce, bir emek, bir zaman ve çoğu zaman kişisel bir hikâye bulunmaktadır. Ortaya konulan eserin, tasarımın, markanın, performansın veya yaratıcı içeriğin korunması; yalnızca ekonomik bir mesele değil, aynı zamanda emeğe ve özgünlüğe duyulan saygının ve duyarlılığın da gereğidir.

Fikri mülkiyet hakları bu noktada sanat ve yaratıcı endüstrilerin en temel hukuki zeminlerinden birini oluşturmaktadır. Telif hakları, marka hakları, tasarım hakları, bağlantılı haklar, lisanslama süreçleri, eser sahipliği, devir ve kullanım izinleri gibi birçok alt başlık; yaratıcı üretimin sürdürülebilir ve adil şekilde korunmasını sağlamaktadır. Sanatçının, tasarımcının, yazarın, müzisyenin veya yaratıcı profesyonelin ortaya koyduğu değer hukuken tanınması; üretimin teşvik edilmesi, kültürel çeşitliliğin korunması ve yaratıcı ekonominin sağlıklı biçimde gelişmesinin bakımından kritik önem arz etmektedir.

Hukuk, bu alanda yalnızca uyuşmazlıkları çözen bir mekanizma olarak değil; yaratıcı emeğin güvence altına alınmasını sağlayan, taraflar arasındaki ilişkileri düzenleyen ve kültürel üretimin devamlılığına katkıda bulunan kurucu bir araç olarak değerlendirilmelidir. Zira kültür ve sanat alanında üretilen her değer, korunmadığı ölçüde kırılgan; doğru hukuki zemine oturtulduğu ölçüde ise kalıcı ve etkili hale gelir.

Bu nedenle kültür, sanat ve yaratıcı endüstriler ile hukuk arasındaki ilişki, yüzeysel bir koruma ilişkisinden ibaret değildir. Aksine, bu iki alan birbirini besleyen ve güçlendiren bir yapı içerisinde. Sanat, hukuka insanı ve hayatı daha derinden anlama imkânı sunarken; hukuk da sanatın ve yaratıcı üretimin özgür, güvenli ve sürdürülebilir biçimde var olabilmesi için gerekli zemini oluşturur.

Şengün & Partners olarak bizler, hukuki hizmet anlayışımızı yalnızca mevzuat ve uyuşmazlık çözümü ekseninde değil; insanı, üretimi, düşünceyi ve toplumsal gelişimi merkeze alan daha geniş bir perspektifle ele alıyoruz. Kültür, sanat ve yaratıcı endüstrilerin hem bireysel hem de toplumsal gelişim bakımından taşıdığı değer farkındalığı ile bu alanlarda ortaya konulan emeğin korunmasını, desteklenmesini ve görünür kılınmasını önemsiyoruz.

Yakın zamanda hayata geçirdiğimiz Şengün Art Atelier de bu vizyonun doğal bir yansımasıdır. Şengün Art Atelier'i yalnızca bir etkinlik alanı olarak değil; sanat, hukuk ve yaratıcı üretimi ortak bir zeminde buluşturan, düşünen, üreten ve paylaşan insanların bir araya gelebileceği yaşayan bir kültür platformu olarak inşa etmekteyiz.

İnanıyoruz ki kültür ve sanat, yalnızca geçmişin mirası değil; geleceğin de en güçlü kurucu unsurlarından biri olarak, hukukun sağladığı güvenceyle desteklenerek, hem bireysel özgürlüğün hem de toplumsal gelişimin vazgeçilmez parçalarından biri olmaya devam edecektir.

Ortak Av. Birgi Kuzumoğlu

Özel Gün

Özel Gün

Geleceğe Atılan Ortak Bir İmza: 5 Haziran Dünya Çevre Günü ve Sürdürülebilirlik

Tarihsel Süreç ve Çevre Bilinci

1972 yılında İsveç'in başkenti Stockholm'de çevre sorunlarına farkındalığın artırılması, çevrenin korunması, geliştirilmesi ve eylem planına dair temel bir ortak bakış açısı oluşturulması amacı ile Birleşmiş Milletler İnsan Çevre Konferansı gerçekleştirilmiştir. Küresel çevre politikası adına bir dönüm noktası teşkil eden bu konferansta alınan genel kurul kararıyla tüm dünyada çevre bilincinin geliştirilmesi amacıyla 5 Haziran Dünya çevre günü kabul edilmiştir. Türkiye'de de 21 Mayıs 2022 tarihli ve 31842 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nün içerisinde bulunduğu hafta "Türkiye Çevre Haftası" olarak ilan edilmiştir.

Her yıl farklı bir tema altında kutlanan Dünya çevre günü bu sene "Dünya bize emanet" sloganı ile kutlanması kararlaştırılmıştır. Bu kapsamda; çevrenin korunması, iklim değişikliğiyle mücadele, Sıfır Atık uygulamaları, geri dönüşüm ve geri kazanım faaliyetleri, sürdürülebilir tüketim ve kalkınma, yeşil dönüşüm ile biyolojik çeşitliliğin korunması konularında farkındalığın artırılması planlanmaktadır.

Sanayi devriminden bu yana katlanarak artan karbon emisyonları, doğal kaynakların aşırı tüketimi ve ekosistemlerin tahribatı, gezegenin kendikendini dengeleme kapasitesini ciddi şekilde tehdit etmektedir. 5 Haziran Dünya Çevre Günü, tam da bu kontrolsüz gidişata karşı bilimsel uyarıların ve toplum bilincinin artırılması noktasında kritik bir işlev görmektedir.

Çevre bilincinin geliştirilmesinde ilk dönemlerde endüstriyel atıkların nehirleri kirletmesi veya yerel hava kirliliği gibi mikro ölçekli sorunlara odaklanılırken günümüzde İklim değişikliği, okyanus asitlenmesi, biyoçeşitlilik kaybı ve azot-fosfor döngülerinin bozulması gibi makro sorunlara odaklanılmaktadır.

Biyoçeşitlilikteki azalış, ekosistemin çökme riskini beraberinde getirirken, küresel ısınma kaynaklı ekstrem hava olayları sosyo-ekonomik sistemleri istikrarsızlaştırmaktadır. Dolayısıyla, çevre sorunları artık yalnızca "doğayı korumanın ötesinde, insan türünün varoluşsal bir güvenlik meselesi haline gelmiştir. Bu nedenle toplumsal bilincin arttırılması daha da önemli bir hale gelmiştir.

Küresel Ekolojik Dönüşümün Anahtarı: Sürdürülebilirlik

Fakat günümüzde ciddi bir mesele haline gelen bu durumun yalnızca toplumsal bilincin arttırılması ile çözüme kavuşması mümkün değildir. Toplumsal Bilincin arttırılması yalnızca kısa vadeli bir çözüm sunabilecekken sürdürülebilirlik ilkesinin benimsenmesi ve sürdürülebilirliğin sağlanması ile bu durum uzun vadeli bir çözüm sunacaktır.

Sürdürülebilirlik ilkesi; çevresel, ekonomik ve toplumsal olmak üzere üç temel sütun üzerine inşa edilmektedir. Bu ilkenin çevresel ve ekonomik anlamda temel yaklaşımı; doğanın taşıma kapasitesini gözetmeyen hiçbir ekonomik büyüme modelinin uzun vadede varlığını sürdüremeyeceği anlayışı oluşturmaktadır.

Çevresel sürdürülebilirlik, insan faaliyetlerinin ekolojik dengeleri bozmadan ve doğal sermayeyi tüketmeden yürütülmesini öngören dinamik bir yönetim modelidir. Bu kavram, küresel iklim kriziyle mücadelede karbon emisyonlarının azaltılmasını, fosil yakıtlar yerine yenilenebilir enerji kaynaklarına geçişi ve biyoçeşitliliğin korunmasını temel bir zorunluluk olarak ele almaktadır. Doğal kaynakların kendini yenileme hızına saygı duyan bu yaklaşım; su havzalarının korunması, etkin

atık yönetimi ve sıfır atık ilkelerinin benimsenmesi yoluyla ekosistemin taşıma kapasitesini korumayı amaçlamaktadır. Nihayetinde çevresel sürdürülebilirlik, doğayı sadece insan ihtiyaçlarına hizmet eden bir kaynak deposu olarak değil, gelecek nesillerin de hakkı olan ve korunması gereken kırılgan bir yaşam ekosistemi olarak tanımlar.

Ekonomik sürdürülebilirlik ise geleneksel büyüme modellerinin ötesine geçerek, çevresel ve toplumsal varlıklara zarar vermeden uzun vadeli ve istikrarlı bir refah artışı sağlamayı hedefler. Doğrusal ekonominin “al-yap-at” döngüsünü kırarak atıkları hammaddeye dönüştüren döngüsel ekonomi modelleri, bu yaklaşımın en somut üretim stratejisini oluşturur. Yeşil finansman araçlarının yaygınlaşması, Ar-Ge yatırımları ve eko-inovasyon yoluyla hammadde ile enerji verimliliğinin artırılması, işletmelerin ve ülkelerin küresel pazardaki rekabet gücünü kalıcı kılmaktadır. Adil ticaret ilkelerini ve kaynakların rasyonel kullanımını savunan ekonomik sürdürülebilirlik, bugünün ekonomik kazançlarını optimize ederken yarının finansal ve çevresel krizlerine karşı dirençli sistemler inşa etmeyi amaçlar.

Sürdürülebilirlik odaklı ekolojik dönüşümün başarısı, devletlerin uygulayacağı politikalara ve uluslararası hukukun yaptırım gücüne doğrudan bağlıdır. Paris İklim Anlaşması ve Avrupa Yeşil Mutabakatı gibi kapsamlı yasal düzenlemeler, çevre problemlerini toplumsal bir endişe olmaktan çıkararak bu konuları yasal bir zemine oturtmaktadır.

Endüstriyel boyutta ise geleneksel doğrusal ekonomi modelinden, kaynakverimliliğini ve geri dönüşümü merkeze alan döngüsel ekonomi modeline geçiş kritik bir önem arz etmektedir. Bu çerçevede şirketler tarafından ESG yani Çevresel, Sosyal ve Yönetişim kriterleri benimsenmeye başlanmıştır. Bu kriter; şirketlerin yalnızca finansal performanslarıyla değil, aynı zamanda sürdürülebilirlik, etik sorumluluk ve paydaş ilişkileri bakımından da değerlendirilmesi gerekliliğine ilişkindir. Şirketlerin bu alanlardaki faaliyetleri bağımsız kurumlar tarafından değerlendirilerek ESG skorları oluşturulmaktadır. Güçlü bir ESG profili, şirketlerin uluslararası fonlara erişimini kolaylaştırmakta, kredi maliyetlerini düşürmekte ve krizlere karşı direncini arttırmaktadır.

Sonuç olarak, 5 Haziran Dünya Çevre Günü ve sürdürülebilirlik kavramı, insanlığın dünya üzerindeki geleceğini belirleyecek iki ayrılmaz bileşendir. Biri toplumsal ve politik farkındalığı diri tutarken, diğeri ise bu farkındalığı rasyonel, bilimsel ve kalıcı çözümlere dönüştürmektedir. Ekolojik dengenin korunması ve gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakılması, ancak bu iki kavramın rehberliğinde inşa edilecek küresel bir bilinçle mümkün olabilecektir.

Av. Elif Bengü Aydın

Dünyaya Haberler

Legality Dünyaya Haberler

Adil Yargılanma Hakkı Kapsamında HMK Madde 362/1-A Hükümünün İptali ve Sonuçları

Anayasa Mahkemesi, 26.02.2026 tarihli ve 2026/40 E., 2026/48 K. sayılı kararıyla, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 362. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendini oybirliğiyle iptal etmiştir. İptale konu olan bu hüküm, değeri güncel parasal sınırının altında kalan davalarda Bölge Adliye Mahkemesi kararlarına karşı temyiz yoluna başvurulamayacağına ilişkin olup, istinaf merciinin ilk derece mahkemesinin kararını kaldırarak esasa ilişkin ilk kez yeni bir hüküm kurması durumunda, bu kararın yalnızca değeri esas alınarak kesinleşmesinin adil yargılanma hakkına aykırı olduğu ileri sürülerek ilgili madde iptal edilmiştir.

Bu iptal kararı ile birlikte, dava değeri kesinlik sınırının altında kalsa dahi, Bölge Adliye Mahkemesi'nin istinaf başvurusunu kabul ederek ilk derece mahkemesi kararını kaldırdığı ve yeni bir hüküm kurduğu davalarda temyiz yoluna gidilebilecektir.

Karar'ın tamamı için bkz:

[https://normkararlarbilgibankasi.
anayasa.gov.tr/kbb/pages/search/](https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/pages/search/)

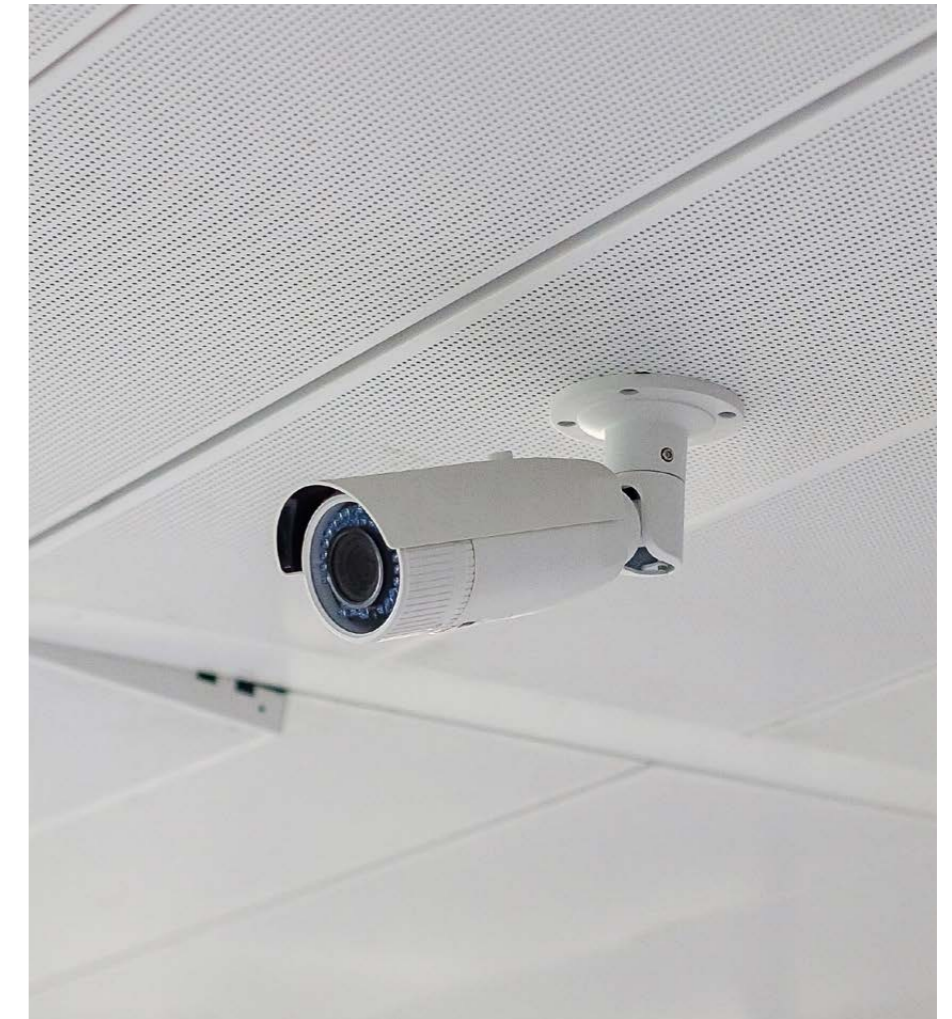

KVKK Duyurusu Yayınlandı: İş Yerlerinde Güvenlik Kameraları ve Ölçülülük İlkesi

Kişisel Verileri Koruma Kurumu'nun 8 Haziran 2026 tarihinde işyerlerinde kamere kullanımına ilişkin kamuoyuna duyuru yayınlamıştır. Buna göre, iş yerlerinde güvenlik kamerası kullanımı iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve suçların önlenmesi gibi meşru bir amaca hizmet etse dahi bu faaliyetlerin çalışanların özel hayatına ölçüsüz bir müdahaleye dönüşmemesi gerekmektedir. Özellikle son dönemde artan şikâyetler üzerine yayımlanan duyuruda işverenin gözetim yetkisi ile çalışanın mahremiyet hakkı arasında kurulması gereken denge somutlaştırılmış; güvenlik kameralarının performans değerlendirmesi, verimlilik ölçümü veya disiplin sağlama amacıyla kullanılmasının hukuka ve ölçülülük ilkesine aykırılık teşkil edebileceği belirtilmiştir. Bu kapsamda Kurum, görüntü kayıtlarının 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ("KVKK") m. 4/2-c uyarınca belirli, açık ve meşru amaçlarla işlenmesi, m. 4/2-ç uyarınca ise amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olması gerektiğini bir kez daha hatırlatmıştır. Bununla birlikte; Avrupa Veri Koruma Kurulu ve Türk yargı kararlarıyla uyumlu olan bu yaklaşım, kamera gözetiminin ancak somut bir ihtiyaç halinde ve daha hafif yöntemlerle aynı sonuca ulaşılamadığı durumlarda "son çare" olarak kullanılmasını öngörmektedir.

Sonuç olarak; işverenlerin veri işleme sürecinde kamera kullanım amacını açıkça belirlemesi, çalışanları usulüne uygun aydınlatması, zorunlu olmadıkça ses kaydı almaması ve kayıt saklama sürelerini belirleyerek erişim yetkilerini sınırlandırması gerekmektedir. Performans ve verimlilik takibi gibi amaçlarla sürekli gözetim uygulamalarından kaçınılması, hem KVKK kapsamındaki idari yaptırım riskini hem de özel hayatın ihlali iddialarını önlemek adına gereklidir.

Duyuru'nun tamamı için bkz:
<http://kvkk.gov.tr/icerik/8770/is-yerlerinde-guvenlik-kamerasi-sistemi-kullaniminda-dikkat-edilecek-husurlara-dair-kamuoyu-duyurusu>

SPK'dan GYF ve PGYF Portföylerinde Gayrimenkul Satış Vaadi Sözleşmeleri İçin Yeni Esneklik

Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) 29.04.2026 tarihli ve 28/815 sayılı kararı ile gayrimenkul yatırım fonları (GYF) ve proje gayrimenkul yatırım fonlarının (PGYF) kamu projelerine yatırım süreçlerinde önemli bir esneklik sağlanmıştır. İlgili mevzuat uyarınca daha önce portföye alım yapılabilmesi için "bağımsız bölüm" ifadesi gereği kat irtifakının tesis edilmiş olması şartı aranırken; yeni düzenlemeyle birlikte inşaat ruhsatı alınmış kamu projelerinde, henüz kat irtifakı kurulmamış olsa dahi gayrimenkul satış vaadi sözleşmeleri üzerinden yatırım yapılmasının önü açılmıştır.

Bu sayede fonların; T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, TOKİ, İller Bankası, belediyeler ve bunların iştirakleri tarafından geliştirilen projelere çok daha erken bir safhada katılması mümkün hale gelmektedir. Tebliğde öngörülen inşaat ruhsatı zorunluluğu gibi diğer koruyucu şartlar varlığını sürdürürken, getirilen bu kolaylık yalnızca kamu bağlantılı projelerle sınırlandırılmış; özel sektör yatırımlarına yönelik mevcut hukuki rejimde ise herhangi bir değişikliğe gidilmemiştir.

Türk Aile Hukukunda Yeni Dönem: AYM'nin Süresiz Nafaka İptali

Anayasa Mahkemesi (AYM), Türk Medeni Kanunu'nun 175. maddesinde yer alan ve kamuoyunda yıllardır tartışma konusu olan yoksulluk nafakasının "süresiz olarak" ödenmesini öngören düzenlemeyi oy çokluğuyla iptal etmiştir. Antalya 12. Aile Mahkemesi'nin itiraz başvurusu üzerine alınan bu karar, boşanma davalarındaki ömür boyu süresiz nafaka yükümlülüğünü ortadan kaldırarak aile hukukunda yeni bir dönemi aralamaktadır. Mahkeme, ortaya çıkacak hukuki boşluğun doldurulması ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin yeni bir yasal çerçeve hazırlaması adına zaman tanımak amacıyla, iptal hükmünün kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından 9 ay sonra yürürlüğe girmesine karar vermiştir.

Kararda, AYM yalnızca nafakanın herhangi bir süre sınırı olmaksızın bağlanmasına imkân tanıyan ibareyi iptal etmiştir; dolayısıyla boşanma nedeniyle yoksulluğa düşen eşin nafaka talep etme hakkı devam etmektedir. Ayrıca bu durum; yoksulluk nafakasının tamamen kaldırıldığı veya halihazırda ödenmekte olan nafakaların otomatik olarak durduğu anlamına da gelmemektedir. Mevcut nafakaların durumu ve yeni bağlanacak nafakaların hangi sürelerle tabi olacağı, önümüzdeki 9 aylık süreçte Meclis'in yapacağı yeni kanuni düzenlemeye göre netlik kazanacaktır.

Rekabet Kurumu Yapay Zekâ Ekosistemini İncelemeye Aldı

Rekabet Kurulu, üretken yapay zekâ teknolojilerinin rekabet kurallarını ve piyasa dinamiklerini dönüştürücü etkisini dikkate alarak, yapay zekâ ekosistemine yönelik kapsamlı bir sektör incelemesi başlatmıştır. Altyapıdan uygulama katmanına uzanan değer zinciri ile özellikle temel modellerin geliştirilmesi aşamasında kritik olan veri, bilgi işlem kapasitesi ve finansman gibi girdilere erişim koşulları incelemenin merkezinde yer almaktadır. Kurum, erken aşamada yoğun biçimde kaynak avantajı sağlayan büyük teşebbüslerin dikey bütünleşik yapılar oluşturarak pazara giriş engellerini artırması, kullanıcıları kendi ekosistemlerine kilitlemesi ve rakiplerin temel girdilere erişimini kısıtlaması gibi muhtemel riskleri yapısal bir çerçevede inceleyeceğini belirtmiştir.

Başlatılan sektör incelemesi kapsamında; büyük dijital platformların yapay zekâ teknolojilerinin mevcut ürün ve hizmetleriyle entegre etmesi neticesinde doğabilecek kendini kayırma, dışlama ve bağlama gibi rekabet hukuku ihlallerine odaklanacağını Kurum tarafından belirtilmesi ile birlikte; yapay zekâ ekosisteminin özellikle temel modeller ekseninde nasıl şekillendiği, değer zincirinin farklı katmanları arasındaki ilişkileri, kritik girdilere erişim koşulları, büyük teknoloji teşebbüsleri ve yenilikçi girişimler arasındaki etkileşimler ile veri ve hesaplama gücünün rekabet üzerindeki etkileri de kapsamlı şekilde analiz edileceği ifade edilmiştir.

Rekabet Kurumu bu inceleme ile; pazardaki yapısal eğilimleri ve rekabet karşıtı potansiyel riskleri tespit ederek, inovasyonu zedelemeyecek ve rekabetçi dengeyi koruyacak politika araçlarına yön vermeyi hedeflemektedir.

<https://www.rekabet.gov.tr/tr/Guncel/yapay-zekaya-rekabet-kurumu-sektor-incele-d21eee058332f11193f70050568585c9>

Visa ve Mastercard'ın Kart Komisyonu Uzlaşması Mahkeme İncelemesinde

Rekabet Kurumu'nun ödeme sistemleri alanında küresel çapta faaliyet gösteren Mastercard ve Visa hakkında yürüttüğü rekabet soruşturması, şirketlerin sunduğu taahhütlerin kabul edilmesiyle sonuçlanmıştır. 24 Ekim 2024 tarihinde başlatılan soruşturmada, her iki şirketin Türkiye'deki şema hizmetleri pazarındaki faaliyetleri ile Mastercard'ın Masterpass aracılığıyla dijital cüzdan pazarındaki uygulamalarının rakiplerin faaliyetlerini zorlaştırıcı nitelikte olduğu tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, Mastercard ve Visa tarafından; tespit edilen rekabet ihlallerinin giderilmesi amacıyla iş ortaklarına sundukları indirim ve teşvikleri daha objektif, anlaşılır ve ölçülü hale getireceklerine ve sınır ötesi işlemlerdeki takas komisyonu oranlarında iyileştirmeler yapacaklarına dair güvence verilmiştir.

Soruşturmanın dijital cüzdan hizmetlerini kapsayan boyutuyla ilgili olarak Mastercard, ürün konumlandırması ve kampanya şartlarını yeniden düzenleyerek farklı ödeme sağlayıcılarının ödeme ekranlarında daha adil bir görünürlük sunmayı taahhüt etmiştir. Nitekim; Rekabet Kurulu, sunulan bu çözüm önerilerinin orantılı, kısa sürede uygulanabilir ve sorunları gidermeye elverişli olduğuna hükmederek soruşturmayı bağlayıcı taahhüt usulüyle sonlandırmıştır. Alınan bu kararların; e-ticaret alışverişi yapan tüketiciler için dijital cüzdan çeşitliliğini artırması, pazarda adil rekabet koşullarını tesis etmesi ve genel olarak Türk bankacılık sistemi ile ekonomisine pozitif katkılar sağlaması öngörülmektedir.

<https://www.rekabet.gov.tr/tr/Guncel/mastercard-ve-visa-hakkinda-yurutulen-so-1a61b75cbb4af11193ea0050568549fa>

Dünyadan Haberler

Legality Dünyadan Haberler

Apple ve Epic Games Arasındaki App Store Uyuşmazlığı ABD Yüksek Mahkemesine Taşındı

Apple ile Epic Games arasında uzun yıllardır devam eden dava, son gelişmelerle birlikte ABD Yüksek Mahkemesi'ne taşınmıştır. Apple, alt mahkemelerin App Store dışındaki ödeme yöntemlerine yönelik kısıtlamaları kaldıran ve şirketi mahkeme emrine aykırı davrandığını ileri sürerek kararlarının bozulmasını talep etmiştir. Bununla birlikte Apple, platform dışı ödemeler için getirdiği %27'lik komisyon ve kullanıcıları yönlendiren uyarı ekranlarının yasal sınırlar içinde olduğunu savunurken, verilen tedbir kararlarının sadece Epic Games'i değil tüm ABD App Store geliştiricilerini kapsamasının yetki aşımı olduğunu ileri sürmüştür.

Buna karşılık Epic Games, Yüksek Mahkeme'ye sunduğu resmi yanıt dilekçesinde Apple'ın bu girişimine karşı çıkarak şirketin iddialarının yasal dayanaktan yoksun olduğunu ve alt mahkeme kararlarını çarpıttığını ileri sürmüştür. Epic, Apple'ın mahkeme açık hükümlerini doğrudan ihlal ettiğini, adil rekabet koşullarının sağlanabilmesi için kararın tüm geliştiricileri kapsamasının şart olduğunu ileri sürmüştür.

ICC Tahkim Kuralları 2026 Yılında Güncelleniyor

1 Haziran 2026 tarihinde yürürlüğe giren yeni Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Tahkim Kuralları, uyuşmazlık çözümü süreçlerini daha şeffaf, esnek ve verimli bir yapıya kavuşturmayı amaçlayan kapsamlı değişiklikler içermektedir. Şeffaflık ilkesi doğrultusunda, potansiyel çıkar çatışmalarının uyuşmazlığın henüz başındayken tespit edilebilmesi için hakemlerin bağımsızlık ve tarafsızlıklarına ilişkin bildirim yükümlülükleri yeni standartlara bağlanmıştır. Ayrıca, uluslararası tahkim uygulamasında giderek yaygınlaşan üçüncü taraf finansmanı ilk kez bağlayıcı bir düzenleme altına alınarak, tahkim sonucunda ekonomik menfaati bulunan üçüncü kişilerin varlığının ve kimliğinin davanın tüm taraflarına gecikmeksizin bildirilmesi zorunlu kılınmıştır.

Yargılama sürecindeki gecikmeleri önlemek adına, 2021 kurallarında hazırlanması mecburi olan Görev Belgesi 2026 kuralları ile zorunluluk olmaktan çıkarılmıştır. Bu durum özellikle davalının tahkime katılmadığı durumlarda görev belgesinin hazırlanmasına bağlı olarak yaşanan gecikme ve belirsizlikleri ortadan kaldırmaktadır. Bununla birlikte, tüm tebligat ve yazışmalarda elektronik iletişimde varsayılan yöntem olarak kabul edilmesi ve hakem kararının verilmesi için öngörülen altı aylık katı sürenin kaldırılarak yetkinin başhakeme bırakılması da usuli açıdan oldukça önemli değişikliklerdir.

Son olarak; Yeni kuralların en dikkat çekici uygulamalarından biri de hızlandırılmış tahkim ve acil durum hakemi mekanizmalarında yapılan genişletici değişikliklerdir. Hızlandırılmış tahkim usulünün tarafların ayrıca onayına gerek kalmaksızın otomatik olarak devreye girmesi için aranan 3 milyon ABD doları tutarındaki parasal eşik, 4 milyon ABD dolarına yükseltilmiştir. Parasal sınırlardan tamamen bağımsız olarak yalnızca tarafların karşılıklı açık mutabakatıyla işletilebilen Çok Hızlı Tahkim (HEAP) adında yeni bir usul de kurallara eklenmiştir. Bununla birlikte, acil durum hakemine başvuru kapsamı esnetilerek, acil taleplerin sadece doğrudan tahkim anlaşmasında imzası bulunanlara karşı değil, ICC Divan Başkanı'nın elindeki bilgiler ışığında tahkim anlaşmasıyla bağlı olabileceğine kanaat getirdiği tüm taraflara karşı da ileri sürülebilmesinin önü açılmıştır.

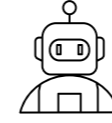
Dijital Euro İçin Kritik Eşik Aşıldı

Avrupa Parlamentosu'nun Ekonomik ve Parasal İşler Komitesi, uzun süredir gündemde olan dijital euro düzenlemesine onay verdi. Bu adım, Avrupa Birliği'nin ödeme sistemlerinde dışa bağımlılığını azaltma ve özellikle ABD merkezli finansal altyapıların etkisini sınırlama hedefinin önemli parçalarından biri olarak değerlendiriliyor.

Dijital euro, Avrupa Merkez Bankası tarafından çıkarılacak ve güvence altına alınacak bir merkez bankası parası olarak tasarlanıyor. Ancak bu yeni sistemin nakit paranın veya mevcut bankacılık hizmetlerinin yerini alması değil, bunları tamamlayıcı bir ödeme aracı olarak kullanılması amaçlanıyor. Kullanıcıların dijital euroyu özel dijital cüzdanlarda tutabilmesi ve hem çevrimiçi hem de çevrimdışı ödemelerde kullanabilmesi planlanıyor.

Düzenleme kapsamında kullanıcı mahremiyetinin korunması da öne çıkan başlıklardan biri. Avrupa Merkez Bankası'nın ödeme verileri üzerinden kullanıcıları doğrudan tespit edemeyeceği belirtilirken, dijital euro hizmetlerinin tüketicilere ticari bankalar ve ödeme kuruluşları aracılığıyla sunulması bekleniyor. Sistemin işletmeler açısından mevcut kartlı ödeme yöntemlerine kıyasla daha düşük maliyetli olması da hedefleniyor.

Dijital euro girişimi, Avrupa'nın finansal egemenliğini güçlendirme arayışının bir sonucu olarak görülüyor. Çin ve Rusya gibi ülkeler kendi dijital para projelerinde ilerlerken, ABD ise merkez bankası dijital parası yerine özel sektör tarafından çıkarılan stablecoin'leri destekleyen bir yaklaşım izliyor. Avrupa Parlamentosu'nun komite kararını temmuz ayında genel kurulda resmileştirmesi, ardından da AB üye devletleriyle müzakerelerin başlaması bekleniyor.

Estonya'dan Dijital Devrim: Otonom Yapay Zekâ Ajanları İçin Kimlik Kodları Oluşturuldu

Dijital dönüşüm ve e-devlet uygulamalarında küresel ölçekte öncü rol oynayan Estonya, yapay zekâ ekosisteminde yeni bir dönem başlatarak otonom yapay zekâ ajanları için resmi kimlik kodları oluşturdu. Ülkenin gelişmiş dijital devlet altyapısına entegre edilen bu sistemle, kendi başına kararlar alıp işlemler yürütebilen yapay zekâ yazılımlarının yasal ve ekonomik süreçlerde resmi birer aktör olarak tanımlanması amaçlanıyor.

Söz konusu düzenleme kapsamında, otonom yapay zekâ ajanlarına benzersiz dijital kimlik numaraları atanarak yaptıkları ticari işlemler, imzaladıkları akıllı sözleşmeler ve dijital faaliyetler yasal bir çerçevede kayıt altına alınacak. Bu adımın, özellikle yapay zekâ sistemlerinin faaliyetlerinden doğabilecek hukuki sorumluluk, hesap verebilirlik ve muhataplık konularındaki yasal boşlukları doldurması ve küresel ölçekte bir referans modeli olması bekleniyor.

Projeye birlikte, yapay zekanın bağımsız iş yapma yeteneğine sahip olduğu süreçlerde şeffaflık ve güvenin artırılması hedefleniyor. Estonya, yapay zekâ ajanlarını yasal bir statü ve kimlikle güvence altına alarak hem küresel teknoloji yatırımlarını ülkeye çekmeyi hem de ileri otomasyon için regüle edilmiş, güvenli bir denetim mekanizması kurmayı planlıyor.

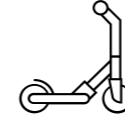
Spacex'ten Yapay Zekâ Kodlama Pazarına 60 Milyar Dolarlık Adım

SpaceX, yapay zekâ destekli kodlama aracı Cursor'ın geliştiricisi Anysphere'i satın almak için 60 milyar dolar değerinde hisse bazlı bir anlaşmaya imza attı. Elon Musk'ın şirketi açısından bu işlem, yalnızca büyük ölçekli bir satın alma değil aynı zamanda uzay teknolojileri dışındaki yapay zekâ alanına yönelik stratejik yönelimin de güçlü bir göstergesi olarak değerlendiriliyor.

San Francisco merkezli Anysphere tarafından geliştirilen Cursor, yazılım geliştiricilerin kod yazma, düzenleme ve hata ayıklama süreçlerinde yapay zekâdan yararlanmasını sağlayan popüler araçlardan biri olarak öne çıkıyor. Şirketin kısa sürede ciddi bir büyüme yakalaması ve geliştirici ekosisteminde güçlü bir kullanıcı tabanı oluşturması, bu satın almanın arkasındaki temel nedenlerden biri olarak görülüyor.

Anlaşmanın, gerekli düzenleyici onayların alınmasının ardından 2026 yılının üçüncü çeyreğinde tamamlanması bekleniyor. Satın alma gerçekleştiğinde Cursor'ın SpaceX bünyesinde faaliyet göstermeye devam edeceği, böylece şirketin yapay zekâ destekli yazılım geliştirme pazarında daha iddialı bir konuma gelmeyi hedeflediği belirtiliyor.

Bu hamle, SpaceX'in son dönemde yapay zekâ alanındaki rekabeti daha ciddiye aldığını gösteriyor. OpenAI, Anthropic ve Google gibi şirketlerin hızla büyüdüğü kurumsal yapay zekâ pazarında SpaceX'in, Cursor'ın teknolojisi ve kullanıcı ağı üzerinden daha güçlü bir pozisyon elde etmeye çalıştığı değerlendiriliyor.

Brüksel'de E-Scooter Dönemi Kapanıyor: Ocak 2027'de Tamamen Yasaklanacak

Belçika'nın başkenti Brüksel, artan kazalar, kaldırımlardaki işgaller ve güvenlik endişeleri nedeniyle Ocak 2027'den itibaren paylaşımlı elektrikli scooter kullanımını tamamen yasaklama kararı aldı. Şehirde hizmet veren son iki operatör olan Bolt ve Dott'un lisanslarının bu yıl sonunda dolmasıyla yürürlüğe girecek olan yasakla birlikte Brüksel; Madrid, Paris ve Prag gibi e-scooter'ları sokaklarından çıkaran Avrupa kentleri arasına katılmış olacak.

Alınan bu radikal kararın arkasında giderek ağırlaşan istatistikler ve asayiş sorunları yatıyor. Bölgesel verilere göre, yalnızca 2025 yılında e-scooter kazalarında yaralananların sayısı bir önceki yıla kıyasla yüzde 26 artarak 666'ya ulaştı. Tasarımları gereği ağır baş ve yüz travmalarına yol açan bu araçlar, aynı zamanda düzensiz park edilmeleri nedeniyle yaya yollarını kapatarak yaşlılar ve hareket kabiliyeti kısıtlı kişiler için mağduriyet yaratıyordu.

E-scooter'ların kent içi ulaşımdan çekilmesinin ardından Brüksel yönetimi, alternatif ve daha denetlenebilir mikromobilite modellerine ağırlık vermeyi hedefliyor. 2027 yılı itibarıyla şehirde kiralık olarak yalnızca paylaşımlı standart bisikletler ve elektrikli bisikletler hizmet vermeye devam edecek ve kentteki mevcut bisiklet paylaşım ağının kapasitesi genişletilecek.

Şengün'den Haberler

Legality Şengün'den Haberler

ŞENGÜN | Seçilmiş İşlemler

Alan: İş Hukuku & Endüstriyel İlişkiler

Lila Grup çatısı altında faaliyet gösteren Lila Tekstil'in Öz İplik-İş Sendikası ile yürüttüğü toplu iş sözleşmesi sürecinde işveren şirketin arabuluculuk süreçleri ve sendika görüşmeleri yürütülerek hukuki danışmanlık sağlandı. Gerçekleştirilen müzakere süreçlerine ofisimizden Ortak Av. Gülşah Güven ile Yönetmen Av. Öykü Gülsen katılım sağladı.

Süreç kapsamında yürütülen müzakereler sonucunda görüşmeler başarıyla sonuçlanarak Öz İplik-İş Sendikası ile toplu iş sözleşmesi imzalandı.

startups.watch tarafından 1 Nisan 2026 tarihinde Ankara TEKMER'de düzenlenen "Startup Policy Series Ankara 2026-1" etkinliğine Şengün & Partners Avukatlık Ortaklığı / Ankara'dan Av. Ahmet Oğul Aksoy katılım sağladı.

Etkinlikte; girişimcilik politikalarından teknokent ekosistemine, global büyüme stratejilerinden oyun girişimciliğinde regülasyon ve teşviklere kadar geniş bir yelpazede değerlendirmeler yapıldı. Program kapsamında ayrıca Ankara girişimcilik ekosistemine ilişkin güncel veriler paylaşıldı ve yatırım ortamına ilişkin öngörüler aktarıldı.

Legality Şengün'den Haberler

Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE) IIA Türkiye 30. Olağan Genel Kurulu 4 Nisan 2026 tarihinde gerçekleştirilmiş ve yeni dönem organları belirlendi.

Şengün & Partners olarak genel kurul süreci, ofisimiz adına Ortak Avukat Gülşah Güven, Avukat Ayça Buse Kendir ve Avukat Kübra Zeren tarafından takip edildi.

Genel kurulda seçilen Yönetim, Denetim ve Etik Kurulu üyelerine başarılar diliyoruz.

ŞENGÜN | Seçilmiş İşlemler

Alan: İş Hukuku & Uyuşmazlık Çözümü

Müvekkil şirketlerin iş hukuku kapsamında yürütülen arabuluculuk süreçleri, güncel Yargıtay kararları ve uygulamadaki gelişmeler doğrultusunda yeniden yapılandırıldı. İşveren uyuşmazlıklarının etkin ve sürdürülebilir şekilde çözülmesine yönelik süreçler analiz edildi; arabuluculuk görüşmelerinin güncel yargıtay kararları da esas alınarak, güvenli, şeffaf, iradilik esasıyla hukuki strateji çerçevesinde yürütülmesi ve süreç yönetiminin etkinleştirilmesi sağlandı.

Kurucumuz Av. Nedim Korhan Şengün, Alman bankalarından Volksbank Rhein-Ruhr'un davetiyle ve sınırlı sayıda misafirin katılımıyla 10.04.2026 tarihinde Duisburg'da gerçekleştirilen özel buluşmaya katılım sağladı.

Türk kökenli avukatlar, mali müşavirler, vergi danışmanları, noterler ve yönetim danışmanlarından oluşan seçkin bir grubun ağırlandığı etkinlik, Almanya'nın Türk kökenli ilk Devlet Bakanı Serap Güler'in açılış konuşması ile başladı.

Etkinlik, Yönetim Kurulu Sözcüsü Thomas Diederichs ve Kurumsal Müşteri Yöneticisi Uğur

Bayram'ın konuşmalarıyla devam etti; akşam saatlerine doğru düzenlenen açık hava ikramı ve sonrasında gerçekleştirilen yemek organizasyonu ile tamamlandı.

Legality Şengün'den Haberler

Şengün & Partners Avukatlık Ortaklığı olarak, özel sektörde önemli tecrübeye sahip Elanur İnan'ın, ofisimizde Kurumsal Koordinasyon Direktörü ünvanıyla görev alacağını memnuniyetle paylaşıyoruz.

Ortak Av. Gülşah Güven'in koordinasyonunda görev yapacak olan Elanur İnan'ın, kurumsal işleyişimize ve süreçlerimize değerli katkılar sağlayacağına inanıyor; kendisine aramıza hoş geldin diyoruz.

Ortak Av. Birgi Kuzumoğlu'nun daveti üzerine, Kurucumuz Av. Nedim Korhan Şengün'ün İstanbul'dan ve Av. Ahmet Oğul Aksoy'un Ankara'dan katılımıyla, İzmir'de Kıdemli Av. Betül Önal Payze ve değerli çalışma arkadaşlarımızla bir araya gelerek güncel gelişmeler üzerine keyifli bir sohbet gerçekleştirildi.

Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş. (SPL) ve Marmara Üniversitesi iş birliği ile 12 Mayıs 2026 tarihinde Swisshotel The Bosphorus'ta düzenlenen "Sermaye Piyasalarında Kurumsal Yönetim, Sorumluluk ve Sürdürülebilirlik Sempozyumu"na Şengün & Partners Avukatlık Ortaklığı'dan Yönetmen Av. Yiğit Okuldaş ve Av. Elif Bengü Aydın katılım sağladı.

Sempozyumda kurumsal yönetim ve sürdürülebilirlikten yapay zekâ ve dijital varlıklara kadar geniş bir yelpazede değerlendirmeler yapıldı. Program kapsamında ayrıca sermaye piyasalarındaki güncel hukuki düzenlemeler ve denetim süreçlerine ilişkin öngörüler aktarıldı.

Sales Network tarafından bu yıl sekizincisi düzenlenen Contact Day (CD'26) 12 Mayıs 2026 tarihinde Paribu Art'da gerçekleşti. Etkinliğe, Şengün & Partners Avukatlık Ortaklığı'dan Ortak Av. Gülşah Güven, Yönetmen Av. Öykü Gülsen ve Av. Ayça Buse Kendir katılım sağladı.

Retail Media Summit programını da içeren etkinlikte perakende medya, deneyim ekonomisi ve satış dünyasının geleceği sektör profesyonellerinin katılımıyla ele alındı. Gün boyunca gerçekleşen oturumlar ve networking buluşmaları ile devam eden etkinlik Best of Sales Awards (BoSA) Galası ile sona erdi.

Legality Şengün'den Haberler

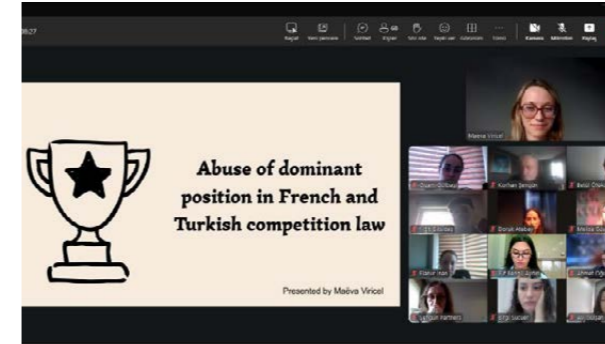

Şengün & Partners Avukatlık Ortaklığı bünyesinde, sanatın, düşüncenin ve yaratıcı üretimin dönüştürücü gücüne duyulan inançla Şengün Art Atelier hayata geçirildi.

Şengün & Partners'ın kurumsal kültürünün önemli unsurlarından olan düşünsel derinlik, estetik duyarlılık ve çok yönlü üretim anlayışının sanat alanında da yaşatılması amacıyla oluşturulan Şengün Art Atelier; hukuk, sanat ve yaratıcı üretimi ortak bir zeminde buluşturan disiplinler arası bir kültür platformu olarak tasarlandı.

İzmir'in kültürel hafızasından beslenen bu yapının; sanatla ilgilenen, üreten ve yaratıcı yönlerini farklı alanlarda ortaya koyan kadın avukatları, hukukçuları, sanatçıları ve profesyonelleri bir araya getiren özgün bir üretim alanı olarak gelişmesi hedeflendi.

Şengün Art Atelier'in ulusal ve uluslararası sanat çevreleriyle temas kuran, farklı disiplinlerden üreticileri bir araya getiren sürdürülebilir bir kültür platformuna dönüşmesi amaçlandı.

Şengün & Partners Avukatlık Ortaklığı bünyesinde görev alan Maëva Viricel tarafından "Abuse of Dominant Position in French and Turkish Competition Law" başlıklı bir webinar gerçekleştirildi.

Ofis içinden ve dışından çok sayıda katılımcının yer aldığı webinar'da, Fransız ve Türk rekabet hukuku uygulamaları çerçevesinde hâkim durumun kötüye kullanılması kavramı karşılaştırmalı olarak ele alındı. Güncel yaklaşımlar, uygulama örnekleri ve iki hukuk sistemi arasındaki temel farklılıklar değerlendirildi.

Değerli katkıları ve sunumu için Maëva Viricel'e teşekkür ederiz.

ŞENGÜN | Seçilmiş İşlemler

Alan: İş Hukuku & Endüstriyel İlişkiler

Müvekkil şirket ile yetkili sendika arasında yürütülen toplu iş sözleşmesi sürecinde; işveren tarafının hukuki süreçleri, sendika görüşmeleri ve müzakere aşamaları kapsamında danışmanlık sağlandı, doğrudan işveren temsilcisi olarak sendika görüşmelerine katılım sağlandı.

Legality Şengün'den Haberler

Şengün & Partners Avukatlık Ortaklığı ile Şengün Stratejik Yönetim Hizmetleri A.Ş. iş birliğiyle “Şengün Girişim Stüdyosu” kuruldu.

Girişimcilik yolculuğunda bir fikrin; doğru hukuki zemin, stratejik yönetim anlayışı ve sürdürülebilir bir yapı ile geliştirilmesine katkı sunmayı amaçlayan Şengün Girişim Stüdyosu, girişimcilere yönelik çalışmalarına başladı.

Kuruluştan büyümeye, fonlamadan yatırıma kadar girişimlerin her aşamasının uzmanlık, deneyim ve disiplin gerektirdiği yaklaşımıyla; hukuki danışmanlık ve stratejik

yönetim hizmetlerinin birlikte sunulduğu bir yapı oluşturuldu.

Şengün Girişim Stüdyosu ile girişimlerin hukuki altyapılarının güçlendirilmesi, stratejik yönlerinin belirlenmesi ve büyüme süreçlerinin daha sağlam temeller üzerine kurulmasına yönelik kapsamlı bir yapı hayata geçirildi.

Şengün & Partners Avukatlık Ortaklığı bünyesinde hayata geçirilen Şengün Art Atelier, kültür, sanat ve yaratıcı düşünce odağında çalışmalarına başladı.

Sanatın farklı disiplinlerinde üretim yapan, tasarlayan ve değer yaratan kadın sanatçıları bir araya getirmek amacıyla ulusal ve uluslararası ölçekte sanat çağrısı yapıldı.

Şengün Art Atelier kapsamında; sanatçılarla yeni iletişim ağlarının oluşturulması, yaratıcı iş birliklerinin geliştirilmesi ve gelecekte gerçekleştirilecek sergi, proje ve etkinliklere yönelik çalışmaların yürütülmesi hedefleniyor

Sanat, hukuk ve yaratıcı üretimin kesişiminde özgün bir kültür platformu oluşturma vizyonuyla yola çıkan Şengün Art Atelier'in, farklı ülkelerden sanatçıları bir araya getiren sürdürülebilir bir yapı olarak gelişmesi amaçlanıyor.

Legality Şengün'den Haberler

Şengün & Partners Avukatlık Ortaklığı tarafından daha önce kamuoyu ile paylaşılan Uluslararası Koordinasyon yapılanması kapsamında yürütülen çalışmalar doğrultusunda, Avrupa yapılanmasına ilişkin yeni bir organizasyon oluşturuldu.

Düsseldorf ve Zürih Avrupa Koordinasyon Merkezleri ile Marsilya kurumsal temas noktası olarak yapılandırılan mevcut yapılamaya ek olarak, Avrupa ağının gelişimi kapsamında ikinci kurumsal temas noktası olarak Milano belirlendi.

Müvekkil ihtiyaçları, bölgesel iş faaliyetleri ve uluslararası çalışmalar doğrultusunda gerçekleştirilen değerlendirmeler sonucunda, Orta Avrupa bölgesine yönelik özel bir koordinasyon yapısının oluşturulmasına karar verildi.

Bu kapsamda yürütülen çalışmalar sonucunda Orta Avrupa Organizasyonu hayata geçirildi. Viyana Orta Avrupa Koordinasyon Merkezi, Budapeşte ise Orta Avrupa Kurumsal Temas Noktası olarak yapılandırıldı.

Orta Avrupa Organizasyonu'nun; Avusturya, Macaristan ve Polonya eksenindeki çalışmaların koordinasyonuna, sınır ötesi hukuki süreçlerin desteklenmesine, uluslararası işbirliklerinin geliştirilmesine ve müvekkil ilişkilerinin güçlendirilmesine katkı sağlayacak şekilde konumlandırılması amaçlandı.

Şengün & Partners Kurucusu Av. Nedim Korhan Şengün tarafından koordine edilen uluslararası yapılanmanın bir parçası olarak faaliyet gösterecek olan organizasyonun, mevcut koordinasyon merkezleri ve kurumsal temas noktalarıyla birlikte çalışması planlandı.

Markaların uluslararası tescil sistemini düzenleyen Madrid Protokolü kapsamında değerlendirme toplantısı gerçekleştirildi. Uluslararası iş birliği talebi kapsamında toplantıya Şengün & Partners Avukatlık Ortaklığı'ndan Ortak Av. Gülşah Güven ve Ortak Av. Birgi Kuzumoğlu katılım sağladı.

ŞENGÜN | Seçilmiş İşlemler

Alan: Gayrimenkul & Yatırım Danışmanlığı

Müvekkil şirkete ait geniş kapsamlı taşınmaz portföylerine ilişkin yatırım, geliştirme ve koordinasyon süreçleri yürütüldü. İstanbul'un gözde bir semtinde geniş çapta bir gayrimenkul projesi için inşaat sözleşmesi ve ekleri hazırlandı, müzakerelere katılım sağlandı, projenin planlama, uygulama ve tamamlanma aşamalarında hukuki süreçler yürütüldü. Aynı zamanda yapının gayrimenkul yatırım fonu modeli içerisine entegre edilmesine yönelik hukuki ve stratejik süreçlerde koordinasyon ve danışmanlık hizmeti sunuldu.

Legality Şengün'den Haberler

ŞENGÜN | Seçilmiş İşlemler

Alan: Şirketler Hukuku & Kurumsal Yönetim

Müvekkil şirketlerin olağan ve olağanüstü genel kurul toplantılarına ilişkin hazırlık, organizasyon ve hukuki takip süreçleri yürütüldü. Genel kurul gündemlerinin oluşturulması, gerekli kurumsal belgelerin hazırlanması ve toplantı süreçlerinin mevzuata uygun şekilde gerçekleştirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirildi. Şirketlerin kurumsal yönetim yapılarının güçlendirilmesine katkı sağlayacak hukuki değerlendirmeler sunuldu.

Şengün Akademi'den

Legality
Şengün Akademi'den

Global Bilgi Merkezi'dir.

AKADEMİ

Şengün Akademi'den

Şengün Akademi, global düzeyde hukuk bilgisini inceleyen, yorumlayan ve Türk hukukuyla sentezleyerek katkı sunan bir düşünce ve analiz kurumudur.

Sektörlere ve kurumlara özel hukuki raporlar üretir; talep hâlinde bilgilendirme toplantıları ve stratejik değerlendirme oturumları düzenleyebilir.

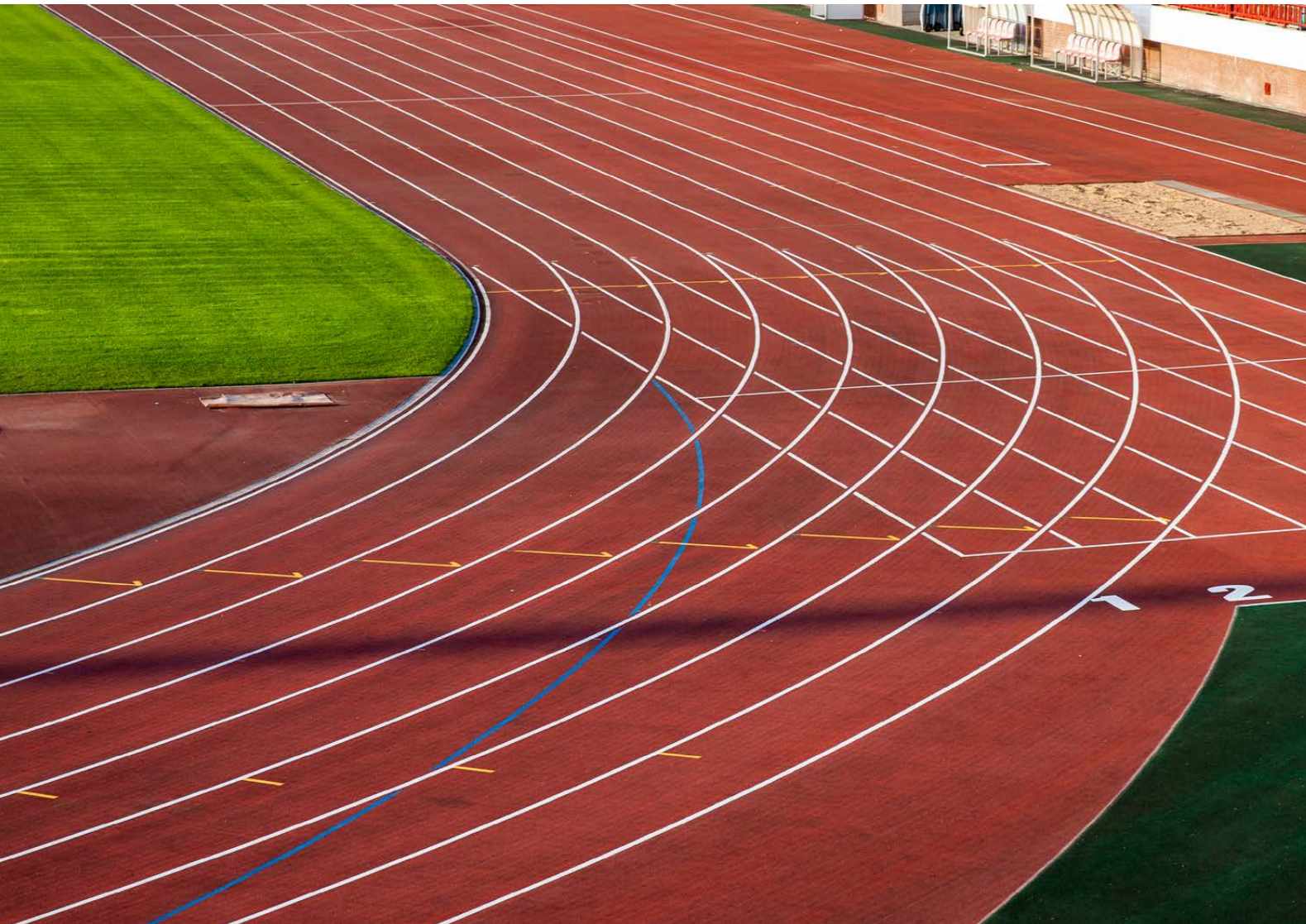
Akademi'miz, hukukun yalnızca bilinmesi ile değil yön verilmesi ile ilerleyeceğinin bilincindedir.

Akademi'miz, küresel hukuk, ülkelerin hukuku ve Türk hukuku konularında çalışmaları ile hukukun gelişmesini sağlamak hedefindedir.

Bu bağlamda aktif bir şekilde çalışmalarını yürütmektedir.

Şengün Enstitü'den

Şengün Enstitü'den

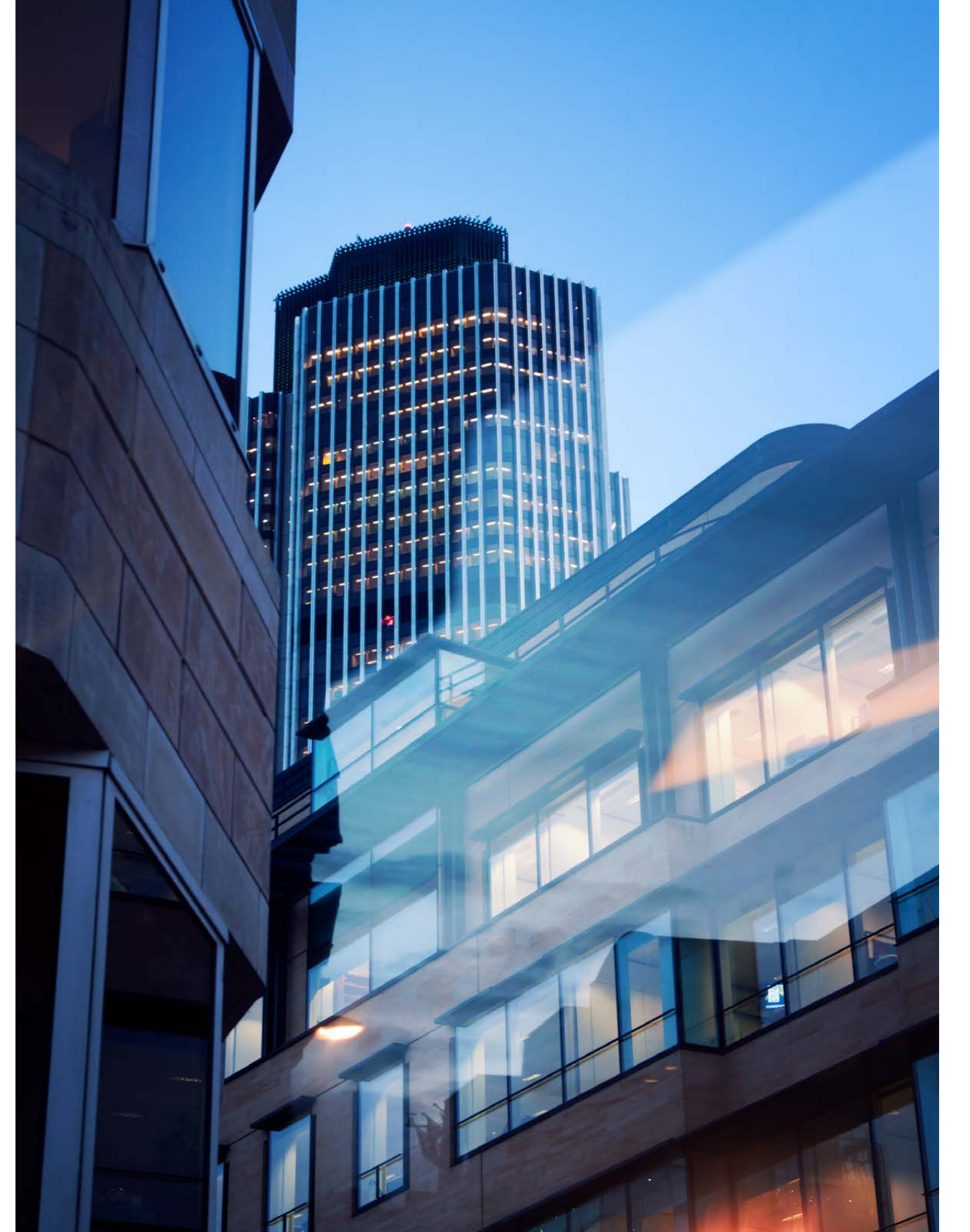
Şengün Enstitü, rekabetin korunmasına ilişkin ulusal ve uluslararası mevzuatları, süreçleri yakından izleyen, dijital tekelleşmeye karşı hukuk zemininde mücadele eden, haksız rekabet uygulamaları ile rekabet hukuku arasındaki kesişim alanlarını analiz eden bir uzmanlık enstitüsüdür.

Dünyadaki önde gelen rekabet enstitülerinin çalışmalarını takip eder, iletişimde bulunur, güncel yargı süreçlerine dair yorumlar ve stratejik değerlendirmeler üretir.

Mutlaksurette rekabeti korumak için her türlü araştırmayı, çalışmayı, uygulamayı ve mücadeleyi sürdürür.

Legality Kaynakça

-
- <https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/pages/search/>
 - <http://kvkk.gov.tr/Icerik/8770/is-yerlerinde-guvenlik-kamerasi-sistemi-kullaniminda-dikkat-edilecek-husurlara-dair-kamuoyu-duyurusu>
 - <https://www.rekabet.gov.tr/tr/Guncel/yapay-zekaya-rekabet-kurumu-sektor-incele-d21eee058332f11193f70050568585c9>
 - <https://www.rekabet.gov.tr/tr/Guncel/mastercard-ve-visa-hakkinda-yurutulen-so-1a61b75cbb4af11193ea0050568549fa>

Legality

"Bu bülten Şengün Grup yayımıdır."

2026 - 2. Çeyrek | E-Bülten